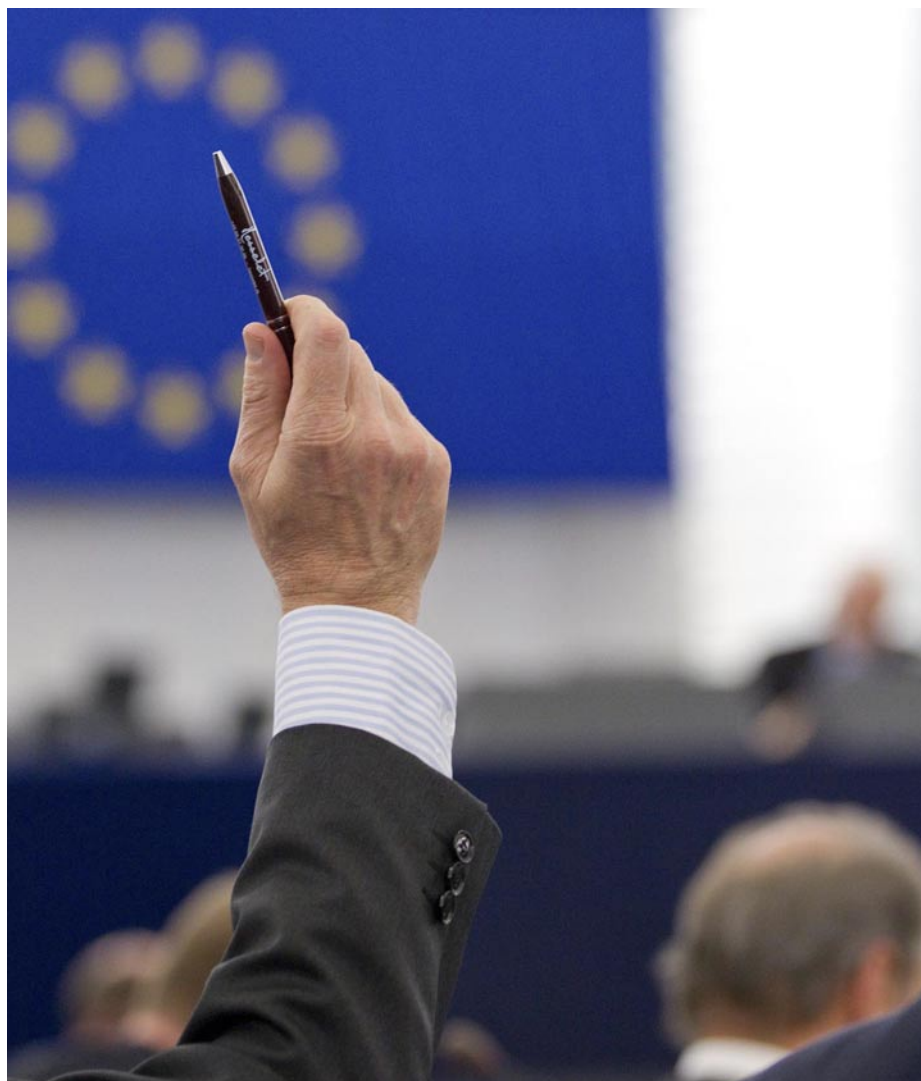

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

ÚNOR 2013

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA PALIČKOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, ÚNOR 2013

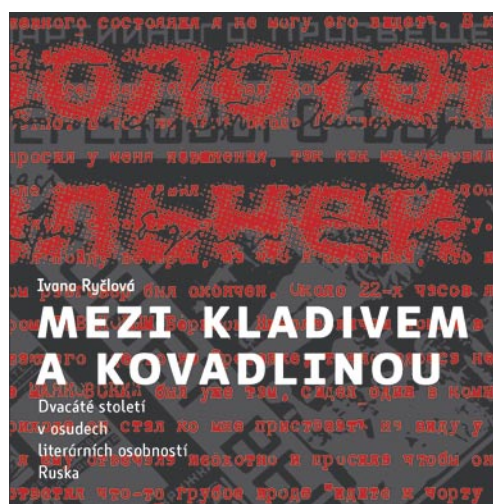
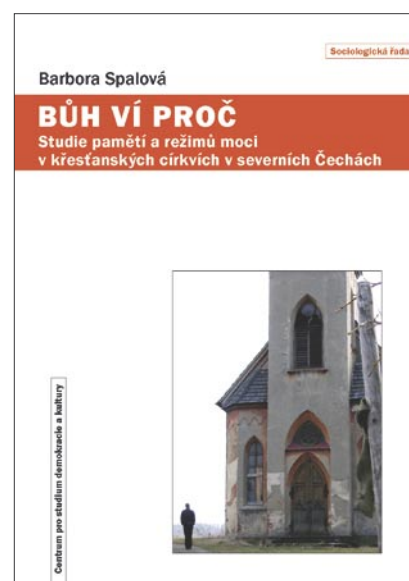
BARBORA SPALOVÁ

Bůh ví proč

Studie paměti a režimů moci
v křesťanských církvích v severních Čechách

Kniha *Bůh ví proč* je založena na dlouhodobém sociálně antropologickém výzkumu v několika křesťanských společenstvích v severních Čechách. První část se opírá o teorii kolektivní paměti a sleduje, jak se dnes pracuje s pamětí Sudet a dosídleného pohraničí ve dvou rozdílných katolických farnostech a v jednom baptistickém sboru. Druhá část porovnává režimy moci v katolické farnosti a ve sboru Jednoty bratrské v jednom městě. Zkoumá, jaké místo je zde vymezeno Bohu a jak tyto režimy formují křesťanské já svých členů. Studii uzavírá hodnocení výzkumu prostřednictvím reflexí z terénu.

Brož., 420 str., 398 Kč

IVANA RYČLOVÁ

Mezi kladivem a kovadlinou

Dvacáté století v osudech literárních osobností Ruska

Ivana Ryčlová patří k představitelům české rusistiky, kteří v atmosféře polistopadové svobody obnovují přerušené kritické tradice šedesátých let, zejména pokud se týká období po roce 1917. Její knížka přináší portréty Maxima Gorkého, Vladimira Majakovského, Alexandra Fadějeva, Michaila Šolochova, Viktora Někrasova a Varlama Šalamova. Autorka je vybavena odbornou znalostí pramenů a zároveň ovládá umění přístupného průvodce a vykladače. Šest uměleckých osudů vesměs spjatých s temnou dobou prostředkuje s jedinečným smyslem pro jejich dramaticitost a literární díla přibližuje s obdivuhodným respektem k jejich složitosti. Kniha obsahuje množství dobových fotografií a dokumentů. Grafická úprava Robert V. Novák.

Váz., formát 200x192 mm, 200 str., 349 Kč

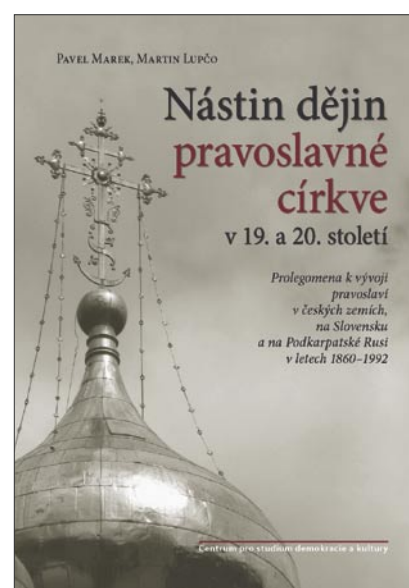
PAVEL MAREK, MARTIN LUPČO

Nástin dějin pravoslavné církve v 19. a 20. století

Prolegomena k vývoji pravoslavi v českých zemích,
na Slovensku a na Podkarpatské Rusi v letech 1860–1992

Kniha je prvním pokusem o ucelený pohled na pravoslavnou komunitu na území českých zemí, Slovenska a Podkarpatské Rusi v 19. a 20. století. Autoři se zabývají problematikou formování ortodoxní církve a líčí její osudy v letech první republiky, za druhé světové války a po roce 1945. Zvláštní pozornost pak věnují postavení pravoslavné církve v období komunistické totality. Historická fakta doplňují evokací životního díla četných jejích protagonistů. Nedílnou součástí práce je bohatá obrazová příloha. Knižka nabízí zasvěcený pohled do církevních a společenských dějin dvou století.

Váz., 624 str., 498 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

DAVID MARSH

Euro

Boj o osud nové globální měny

Knihy Euro Davida Marshe je strhujícím příběhem projektu hospodářské a měnové unie. Autor bez příkras popisuje trnitou cestu společné evropské měny od vize k realitě a vysvětluje, proč se euro začalo záhy po svém zavedení hroutit, proč měnovou unii zachvátila dluhová krize a proč se začala utápět v hořkých vnitřních konfliktech. David Marsh tvrdí, že euro se ve stávající podobě udrží nad vodou jen za cenu sílících rozporů mezi politiky a voliči. Právě oni ponесou náklady všech špatných rozhodnutí, která dnes hospodářskou a měnovou unii táhnou ke dnu.

George Soros o knize řekl: „Je to politický thriller: obchody a jednání, která stojí za měnou, jež byla vytvořena nejen jako finanční nástroj, ale i jako způsob překonání staletí sporů. Každý, kdo se zajímá o evropskou politiku, ekonomiku a o to, jakou roli má Evropa ve světě zaujímat, si knihu užije.“ Časopis The Economist knihu označil za „nepostradatelný průvodce monetární politikou“.

Brož., 492 str., 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů. Příležitostně přispívá do Lidových novin, časopisů Reflex a Finmag (www.finmag.cz) a na server Euroskop (www.euroskop.cz).

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Paličková

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Spotřebitelé	22
PŘEHLED DĚNÍ	8	EP požaduje změnu vnitrostátního rozhodování o tvorbě cen a úhradách léků	22
Daně	8	Komise předložila balík o bezpečnosti nepotravinářských výrobků a tržním dohledu	22
Komise předložila návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce	8	Vnější vztahy	23
Hospodářská a měnová unie	10	V Bruselu se uskutečnil summit EU–Ukrajina	23
Eurozóna patrně uvalí strop na výši prostředků v ESM	10	Vnitřní trh	25
Zástupci Rady a EP se dohodli na dalším zprůsňení Paktu stability a růstu	11	EP a Rada se konečně shodli na nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank (a omezení bonusů pro bankéře)	25
Institucionální záležitosti	12	Zemědělství	27
Evropská rada se dohodla na podobě finanční perspektivy pro období 2014–2020	12	Reforma SZP a koňské maso na programu Rady	27
Justice a vnitro	16	VE ZKRATCE...	30
Komise posiluje boj EU proti praní špinavých peněz	16	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	36
Komise navrhuje přísnější tresty pro padělatele eura	17	VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT	38
Výbor ITRE oslabil nařízení o ochraně osobních dat na internetu	17	VEŘEJNÉ KONZULTACE V BŘEZNU 2013	40
EK zveřejnila balík týkající se „inteligentních hranic“	18	KALENDÁŘ NA BŘEZEN 2013	41
Regionální politika	20	SEZNAM ZKRATEK	42
Rozpočet kohezní politiky pro období 2014–2020 přijat	20	SLOVNÍČEK	45
Rozšiřování	21	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	49
Nový vývoj na Balkáně	21		

STALO SE...

Komise přijala 5. 2. 2013 2 návrhy na posílení stávajících předpisů EU v oblasti boje proti praní peněz, převodů peněžních prostředků a financování terorismu (více v příspěvku **Komise posiluje boj EU proti praní špinavých peněz**).

Komise v čele s komisařkou Viviane Redingovou 5. 2. 2013 navrhla směrnici, podle které by členské státy měly uvalit přísnější kriminální sankce (vč. vězení) na padělatele eura. Směrnice posiluje přeshraniční spolupráci při vyšetřování padělání (více v příspěvku **Komise navrhuje přísnější tresty pro padělatele eura**).

Plénum EP 6. 2. 2013 přijalo poměrem 559:54:72 zprávu Antonyie Parvanovy k návrhu Komise, jenž by měl zefektivnit a zkrátit vnitrostátní rozhodování o tvorbě cen a úhradách léčivých přípravků (více v příspěvku **EP požaduje změnu vnitrostátního rozhodování o tvorbě cen a úhradách léků**).

Výbor AFET 7. 2. 2013 souhlasil s tím, aby přístupová jednání se Srbskem začala, pokud bude Srbsko pokračovat v reformách, v červnu 2013. Vyhlídka Kosova na zahájení rozhovorů o budoucím členství v EU jsou velké (více v příspěvku **Nový vývoj na Balkáně**).

Hlavy států a předsedové vlád se na summitu konaném ve dnech 7.–8. 2. 2013 dohodli na podobě finanční perspektivy pro období 2014–2020. Na první pohled uspěla úsporná varianta, rozpočtový výhled počítá s výdaji 959,988 mld. € v závazcích, což odpovídá 1 % HND EU, a s 908,4 mld. € v platbách, což odpovídá 0,95 % HND EU (vše v cenách z roku 2011). Nelze však zapomínat na to, že některé finanční instrumenty určené pro mimořádné situace a také Evropský rozvojový fond stojí mimo finanční perspektivu (více v příspěvku **Evropská rada se dohodla na podobě finanční perspektivy pro období 2014–2020**).

Evropská rada během svého jednání o víceletém finančním rámci 8. 2. 2013 krátila rozpočet pro kohezní politiku o 8,5 %. Coreper jednal 20. 2. 2013 o pátém a konečném obecném postoji k nové

podobě kohezní politiky pro období 2014–2020. Obsahuje jak obecné nařízení, tak jednotlivé normy upravující fungování jednotlivých fondů (více v příspěvku **Rozpočet kohezní politiky pro období 2014–2020 přijat**).

Eurozóna 11. 2. 2013 jednala o možnosti uvalit na prostředky ESM strop. Rada ECOFIN jednala také o evropském semestru (více v příspěvku **Eurozóna patrně uvalí strop na výši prostředků v ESM**).

Komise 13. 2. 2013 uveřejnila balík mající na úrovni EU komplexně řešit otázku bezpečnosti nepotravinářských výrobků a tržního dohledu, čímž by se měla výrazně zvýšit ochrana spotřebitele (více v příspěvku **Komise předložila balík o bezpečnosti nepotravinářských výrobků a tržním dohledu**).

Komise 14. 2. 2013 předložila očekávaný návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce, z velké části meritorně založený na návrhu původním (více v příspěvku **Komise předložila návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce**).

Zástupci Rady a EP se 20. 2. 2013 dohodli na kompromisní verzi tzv. dvojbalíku, a podpořili tak další zpřísnění Paktu stability a růstu (více v příspěvku **Zástupci Rady a EP se dohodli na dalším zpřísnění Paktu stability a růstu**).

Výbor ITRE předložil výboru LIBE 20. 2. 2013 svoje stanovisko, které oslabuje dopad nové směrnice a nařízení na ochranu osobních dat na internetu ve prospěch průmyslu a podniků (více v příspěvku **Výbor ITRE oslabil nařízení o ochraně osobních dat na internetu**).

Zasedání Rady ve dnech 25.–26. 2. 2013 se v oblasti SZP věnovalo především 2 tématům. Prvním z nich byla reforma SZP, která je již během posledních 14 měsíců evergreenem těchto jednání. Druhým tématem byla politika zdraví a ochrany spotřebitele v souvislosti s nejnovější aférou týkající se označování některých výrobků z hovězího masa, která se objevila v rámci potravinářských trhů několika zemí

EU včetně ČR (více v příspěvku **Reforma SZP a koňské maso na programu Rady**).

Zástupci Rady a EP se 27. 2. 2013 po měsících formálních i neformálních jednání shodli na kompromisu týkajícím návrhů o kapitálové přiměřenosti bank a omezení bonusů pro bankéře (více v příspěvku **EP a Rada se konečně shodli na nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank (a omezení bonusů pro bankéře)**).

28. 2. 2013 zveřejnila EK v podobě návrhu legislativního balíku opatření, jejichž cílem má být zefektivnění kontroly osob překračujících hranice schengenského prostoru. EK tak chce reagovat na zvyšující se počet cizinců cestujících do EU a mj. zjednodušit a urychlit postupy, kterými se řídí vstup na území EU. Jedním z prvků má být společný systém elektronické registrace na hranicích (více v příspěvku **EK zveřejnila balík týkající se „inteligentních hranic“**).

PŘEHLED DĚNÍ

DANĚ

Komise předložila návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce

Proposal for a Council Directive implementing enhanced cooperation in the area of financial transaction tax (COM(2013)71)

Komise 14. 2. 2013 [předložila](#) očekávaný [návrh](#) na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce, z [velké části](#) meritorně založený na původním návrhu pro celou EU, jenž byl předložen v září 2011 (více v příspěvku „Komise předložila návrh na zavedení daně z finančních transakcí“, [Monitoring září 2011](#)).

Kontext

O problematice potenciálního zavedení daně z finančních transakcí (která by se, jak již v roce 1971 navrhol ekonom a držitel Nobelovy ceny za ekonomii James Tobin, vztahovala na separátní přeshraniční operace) a/nebo zavedení bankovní daně (která by se vztahovala na finanční instituce jako takové) se na úrovni EU intenzivně diskutuje již více než 3 roky (více v příspěvku „EP opět podpořil zavedení daně z finančních transakcí“, [Monitoring březen 2011](#), a níže).

Finanční daně: dvě možnosti a jejich pro a proti

1. Daň z finančních aktivit („bankovní“ daň ze zisku)
 - snazší zavedení
 - nižší riziko odmítnutí (ze strany dotčených společností)
 - riziko, že daň zatíží spotřebitele
 - obtížný výběr (různá účetní pravidla v jednotlivých členských státech)
2. Daň z finančních transakcí (daň z obratu)
 - komplikované zavedení
 - riziko odmítnutí (ze strany dotčených společností) a zvýšení jejich nákladů
 - nejasnost, koho daň zatíží (obchodníky, společnosti, zákazníci?)
 - právní překážky (volný pohyb kapitálu)

Zdroj: Issues Note. Financial Sector Taxation (nonpaper Komise); Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru region. Zdanění finančního sektoru ([KOM\(2010\)549](#))

V září 2010 Komise učinila konečné rozhodnutí: předložila [návrh](#) na zavedení daně z finančních transakcí (v jejím úsilí ji několikrát výrazně podpořil jak EP, tak údajně i 65 % občanů členských států EU (viz výsledky průzkumu [Eurobarometer 75](#)). Daný návrh ovšem nezískal mezi členskými státy potřebnou jednomyslnou podporu (více v příspěvku „Daň z finančních transakcí nejspíše pouze v režimu posílené spolupráce“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)), a proto 11 členských států reprezentujících [údajně](#) 2/3 HDP EU (Belgie, Estonsko, Francie, Itálie, Německo, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko) v říjnu 2012 [deklarovalo](#), že chtějí zavést daň z finančních transakcí ve formě tzv. posílené spolupráce, jak to umožňuje čl. 20 Smlouvy o EU revidované Lisabonskou smlouvou a čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU.

Komise uvedeným státům vyšla vstříc ještě daný měsíc: [předložila](#) formální návrh na zahájení posílené spolupráce (více v příspěvku „11 členských států chce zavést daň z finančních transakcí formou posílené spolupráce, Komise je pro“, Ve zkratce..., [Monitoring říjen 2012](#)). EP jej podpořil v prosinci 2012 (více v příspěvku „EP podpořil daň z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)), Rada jako celek (za abstence ČR, Lucemburka, Malty a Velké Británie) v lednu 2013 (více v příspěvku „Rada podpořila daň z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce“, Ve zkratce..., [Monitoring leden 2013](#)).

Předložený návrh by měl, zjednodušeně řečeno, naplnit schválenou posílenou spoluprací konkrétním obsahem.

Stále je přitom vhodné připomínat, co Komise prohlásila, když předkládala původní legislativní návrh (zamýšlený pro zavedení daně z finančních transakcí v celé EU). Komise jeho předložení odůvodnila (1) tím, že finanční sektor by měl „spravedlivým dílem přispívat ke konsolidaci veřejných financí v členských státech, protože hrál roli při vzniku hospodářské krize“, (2) tím, že je tento sektor „ve srovnání s jinými v současné době daněn nedostatečně“ (nevztahuje se na něj DPH, a tak údajně „ušetří“ až 18 mld. € ročně), a (3) poněkud nelogickým argumentem, že „koordinovaný rámec na úrovni EU

napomůže posílení jednotného trhu EU“ ([údajně](#) zabrání daňovým únikům, zamezí dvojímu zdanění a omezí riziko narušení hospodářské soutěže), protože „v současné době má daň z finančních transakcí zavedenu v nějaké formě (jen, pozn. aut.) 10 členských států“ (Belgie, Kypr, Francie, Finsko, Řecko, Irsko, Itálie, Rumunsko, Polsko a Velká Británie). Nadto Komise počítala s tím, že „daň z finančních transakcí na úrovni EU posílí pozici EU při podpoře společných pravidel pro zavedení takové daně na celosvětové úrovni, zejména prostřednictvím skupiny G20“, což se ukázalo jako liché. (Fakt, že na úrovni G20 se o daně problematice od roku 2009 debatovalo nejméně dvakrát – na setkání v Pittsburghu v září 2009 a Torontu v červnu 2010 – je v tomto ohledu irelevantní.)

Při předkládání nového návrhu Komise definovala (nad rámec uvedeného) 3 cíle daně z finančních transakcí: (1) posílit jednotný trh tím, že sníží počet odlišných vnitrostátních přístupů ke zdanění finančních transakcí; (2) zajistit, že finanční sektor bude spravedlivěji a podstatnějším způsobem přispívat do veřejných příjmů; (3) posílit regulační opatření, která podporují finanční sektor v tom, aby se zapojoval do odpovědnějších činností zaměřených na reálnou ekonomiku (sic!).

Obsah

Daň by měla zatížit každou transakci s finančními nástroji mezi finančními institucemi (investičními podniky, organizovanými trhy, úvěrovými institucemi, penzijními fondy, pojišťovnami, subjekty kolektivního investování a jejich manažery, alternativními, např. hedgeovými investičními fondy, společnostmi poskytujícími finanční leasing či „jednotkami pro speciální účel“), přičemž by se měla (nově, v porovnání s původním návrhem) uplatnit tzv. zásada rezidence: daň by měla být splatná vždy, je-li kterákoli ze stran transakce usazena v členském státě uplatňujícím posílenou spolupráci nebo jedná-li kterákoli ze stran z pověření strany usazené v členském státě uplatňujícím posílenou spolupráci (pak by mělo být jedno, kde na světě se transakce zrealizuje).

Kromě toho by se měla (nově) uplatnit i tzv. zásada místa emise („další bezpečnostní opatření proti daňovým únikům“, mj. v souladu s [doporučením](#) o agresivním daňovém plánování z prosince 2012; více v příspěvku „Komise tvrdě proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)). To znamená, že finanční nástroje vydané v členských státech uplatňujících posílenou spolupráci budou při obchodování zdaněny i v případě, že subjekt, který s nimi obchoduje, v žádném z těchto států usazen není.

Důsledky zavedení daně by se tedy měly do jisté míry projevit i exterritoriálně, tedy mimo oblast posílené spolupráce, např. i v ČR (jejíž subjekty často nakupují cenné papíry např. v Německu). Komise tvrdí, že obdobný režim se uplatňuje i v případě DPH. Na druhou stranu by se neměla vztahovat na občany a podniky, resp. např. na hypotéky, bankovní úvěry, pojistné smlouvy, navyšování kapitálu nebo na finanční transakce realizované v souvislosti s restrukturalizačními operacemi, ani na transakce finančních institucí s národními centrálními bankami, s ECB, EFSF či ESM. (Budou-li ale např. občané nebo podniky obchodovat s dluhopisy nebo akciemi, daň se na ně vztahovat bude.)

Obchody se (zejm.) akciemi a dluhopisy by měly být zdaněny (minimální) sazbou 0,1 %, obchody s deriváty sazbou 0,01 %. Základ daně by měl být definován na základě obchodních činností prováděných „finančními institucemi se všemi produkty a na všech trzích s ekonomickou vazbou na zónu daně z finančních transakcí“. Právě to, že sazba daně by měla být relativně nízká a její základ poměrně široký, by mělo podle Komise zajistit, že finanční instituce nebudou hromadně opouštět EU (resp. státy uplatňující posílenou spolupráci, které jsou nota bene z hlediska EU jako celku ekonomicky významné).

Finanční instituce by měly daň z finančních transakcí platit členským státům ihned na základě provedených transakcí, před vzájemným započtením a vypořádáním. V případě elektronických transakcí by měla být daň hrazena ve stejný den, kdy nastane její splatnost, v případě transakcí neelektronických do 3 dnů.

Finanční instituce by měly příslušným finančním úřadům podávat daňová přiznání. Kromě toho by měly kvůli nové dani mj. také vést podrobné záznamy o provedených finančních transakcích.

Výnos daně by měl (po jejím zavedení) činit 30–35 mld. € ročně (v případě návrhu pro celou EU se počítalo s přibližně 57 mld. €). HDP v členských státech uplatňujících posílenou spolupráci by se měl dlouhodobě (v řádu dekád) snížit o 0,28 %, Komise ale nevyklučuje ani zvýšení o 0,2 %. Nadto tvrdí, že zavedení daně nebude mít dopad na růst a zaměstnanost.

Část prostředků by podle Komise mohla být využita jako vlastní zdroj EU, který by „snižoval“ příspěvky členských států. Kromě toho by členské státy měly mít možnost se rozhodnout o zvýšení „svého“ výnosu zdaněním finančních transakcí vyšší sazbou (např. proto, aby poté mohly konsolidovat své veřejné rozpočty, podporovat hospodářský růst nebo financovat projekty typu boje proti globálnímu oteplování či rozvojové pomoci).

Sporné body

Proti zavedení daně z finančních transakcí, byť v režimu posílené spolupráce, se bezprostředně po předložení návrhu postavila organizace sdružující účetní (ACCA), neboť nesouhlasí s jejími očekávatelnými ex-teritoriálními dopady a má obavu z dvojího zdanění, nehledě na skutečnost, že daň může být úspěšná jedině v případě, že bude zavedena celosvětově (což nebude).

Organizace Insurance Europe zase rozporovala fakt, že se daň dotkne i transakcí penzijních fondů, což je učiní méně atraktivními/výnosnými v době, kdy řada členských států přistupuje k penzijním reformám zaměřeným na oslabení role státu při vyplácení starobních důchodů (a tedy na posílení role soukromých penzijních fondů).

Pozice ČR

ČR zavedení daně z finančních transakcí nepodporovala a nepodporuje. (Proto ani není – na rozdíl např. od Slovenska – součástí 11 členských států, které iniciovaly zavedení posílené spolupráce.) V daném smyslu se dlouhodobě a konzistentně vyjadřují jak předseda vlády Petr Nečas, tak ministr financí Miroslav Kalousek. Argumentují tím, že EU by z mnoha důvodů neměla získat právo výběru daní (což by zavedení Tobinovy daně fakticky přineslo), nehledě na důvody, jimiž Komise své návrhy doprovázela. Např. ČR coby členský stát EU v průběhu (finanční, hospodářské a dluhové) krize svůj bankovní sektor z veřejných prostředků nepodporovala.

Další vývoj

Rada bude o návrhu Komise jednat jako celek, rozhodovat o něm jednomyslně bude ale jen 11 členských států uplatňujících posílenou spolupráci. Komise předpokládá, že finální text by se mohl uplatnit od 1. 1. 2014, bude-li přijat do 30. 9. 2013.

EP bude konzultován, byť dlouhodobě prosazuje, aby se na definování konkrétních parametrů daně z finančních transakcí mohl – s odkazem na čl. 333 odst. 2 Smlouvy o fungování EU – podílet atypicky prostřednictvím procedury spolurozhodování.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE**Eurozóna patrně uvalí strop na výši prostředků v ESM**

Rada ECOFIN 12. 2. 2013

Eurozóna 11. 2. 2013 *jednala* o možnosti uvalit na prostředky ESM strop. Rada ECOFIN jednala také o evropském semestru.

Obsah

Ministři financí eurozóny jednali den před řádným zasedáním Rady ECOFIN o možnosti uvalit na prostředky ESM strop, aby tím zabezpečili vysoký rating a akceschopnost nástroje při přímé rekapitalizaci bank. Zvažovali také možnost přilákat soukromý kapitál, aby se v případě potřeby maximalizovala rekapitalizace. Přímá rekapitalizace bude možná až poté, co bude zaveden mechanismus jednotného dohledu (SSM; více v příspěvku „Rada podpořila vznik jednotného mechanismu dohledu, první krok ke vzniku bankovní unie“, *Monitoring prosinec 2012*).

V roce 2014 by tedy měl mít ESM k dispozici 700 mld. € a půjčit by měl být schopen 500 mld. €. 80 mld. € bude zapláceno členskými státy eurozóny a k dispozici, zbylé finance budou ve formě garancí.

Evropský semestr

Rada ECOFIN na svém zasedání 12. 2. 2013 *uvitala* roční analýzu růstu (více v příspěvku Roční analýza růstu 2013 uveřejněna, *Monitoring listopad 2012*) a potvrdila všech 5 priorit, které uvedla Komise. Rada vyzvala Komisi, aby při tvorbě doporučení pro členské státy brala v potaz již existující reformy a upozornila na to, že státy eurozóny musejí kvůli své provázanosti dodržovat fiskální disciplínu. Rada také zdůraznila, že je potřeba, aby plně fungoval tzv. šesti-balík a byl přijat tzv. dvojbalík (více v příspěvku „ECON hlasoval o jednotném mechanismu dohledu a potenciálním vzniku bankovní unie“, *Monitoring listopad 2012*).

Další vývoj

Rozhodnutí ohledně mechanismu rekapitalizace by mělo padnout do konce června 2013, jak se na tom domluvili zástupci členských států v prosinci 2012. Konkrétní časový harmonogram týkající se evropského semestru má být realizován také do června 2013.

Zástupci Rady a EP se dohodli na dalším zpřísnění Paktu stability a růstu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy, ve kterých dochází k závažným obtížím, pokud jde o jejich finanční stabilitu v eurozóně, nebo jsou těmito obtížemi ohroženy (KOM(2011)819)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně (KOM(2011)821)

Zástupci Rady a EP se 20. 2. 2013 [dohodli](#) na kompromisní verzi tzv. dvojbalíku, a podpořili tak další zpřísnění Paktu stability a růstu. Zprávu okamžitě přivítal jak komisař [Olli Rehn](#), tak předseda Komise [José Manuel Barroso](#).

Kontext

Komise předložila 2 návrhy nařízení na zpřísnění hospodářského a rozpočtového dohledu v eurozóně v listopadu 2011 (více v příspěvku „Komise chce přísný dohled nad národními rozpočty i eurobondy“, [Monitoring listopad 2011](#)). Oba texty jsou založeny na čl. 136 Smlouvy o fungování EU a stavějí na tzv. šestibalíku, tj. textech, které počínaje prosincem 2011 zpřísnily Pakt stability a růstu poprvé (více v příspěvku „EP a Rada dosáhly kompromisu stran rozpočtových pravidel v eurozóně“, [Monitoring září 2011](#)).

Komise navrhla posílit koordinaci a dohled nad rozpočtovými procesy všech členských států eurozóny, zvláště těch (1) s nadměrnými schodky, (2) s vážným rizikem finanční nestability a/nebo (3) těch, které se účastní programu finanční pomoci (např. Řecko, Irsko, Portugalsko). Země eurozóny by měly mj. obligatorně (do 15. 10.) předkládat podrobné návrhy svých rozpočtů. Komisi by pak mohla požadovat, aby tyto návrhy byly (ve lhůtě 3 týdnů) přepracovány ještě před schválením národními parlamenty (do dubna by měly země eurozóny předkládat své 3leté rozpočtové výhledy, v ideálním případě by měla být povolena výše deficitů/míra zadlužení zakotvena v ústavách členských států eurozóny; více [zde](#)).

Návrhy rozpočtů by podle Komise měly být založeny na odhadech vývoje ekonomiky od nezávislých („depolitizovaných“) subjektů. Celý tento proces – včetně případných jednostranných inspekcí Komise a/nebo ECB přímo v členských státech čerpajících finanční pomoc – by měl probíhat veřejně a za hlasování kvalifikovanou většinou (tvořenou členy eurozóny). Nařízení by mělo definovat také přísnější

požadavky na podávání zpráv (co 6 měsíců) zeměmi eurozóny, které se účastní postupu při nadměrném schodku. Pokud se země účastní na žádost 2/3 členů eurozóny programu finanční pomoci, přísný dohled by se měl uplatňovat do doby, než dotčený stát splatí min. 25 % poskytnuté půjčky.

Rada tzv. dvojbalík rámcově podpořila v únoru 2012 (více v příspěvku „Rada podpořila další zpřísnění Paktu stability a růstu“, [Monitoring únor 2012](#)), výbor ECON jej schválil relativně těsnou většinou (zprávu Jean-Paula Gauzèse poměrem 25:4:13 a zprávu Elisy Ferreiry poměrem 18:12:14) v květnu 2012 (více v příspěvku „ECON těsně podpořil další zpřísnění Paktu stability a růstu“, [Monitoring květen 2012](#)). Plénum totéž učinilo (obdobným způsobem) v červnu 2012. Zprávu [Jean-Paula Gauzèse](#) přijalo poměrem 471:97:78 a zprávu [Elisy Ferreiry](#) poměrem 501:138:36 (více v příspěvku „EP podpořil další zpřísnění Paktu stability a růstu“, [Monitoring červen 2012](#)).

Obsah a sporné body

EP od počátku údajně tendoval k „posílení demokratických mechanismů“, resp. k určitému oslabení „automatických“ pravomocí Komise ve prospěch EP a Rady, reálně to ovšem nebyla vždy pravda. Na druhou stranu platí, že Komise by se měla řídit tzv. akty v přenesené pravomoci, nad jejichž přijímáním by měl mít dohled EP i Rada a jejichž platnost by byla omezena lhůtou nejvýše 3 let.

Kvůli zajištění růstu v rámci eurozóny by měly její členské státy Komisi podrobně informovat o svých výdajích na posílení zaměstnanosti, přičemž se (po „keynesiánsku“) počítá i s potenciálním rozvolněním požadavku na snižování deficitů veřejných financí (např. s ohledem na investice do vzdělávání nebo do zdravotnictví) či s relevantním zapojením sociálních partnerů a občanské společnosti.

EP (zejm. pak socialisté, liberálové a zelení) dlouhodobě požadoval, aby došlo k zavedení tzv. eurobondů (dluhopisů zcela nebo zčásti garantovaných EU; více v příspěvku „Komise chce přísný dohled nad národními rozpočty i eurobondy“, [Monitoring listopad 2011](#)) a/nebo aby vznikl Evropský fond pro zpětný odkup pohledávek (European Debt Redemption Fund) sdružující všechny dluhy členských států eurozóny, které přesahují 60% limit jejich zadlužení (ve vztahu k HDP).

Součástí kompromisu je závazek Komise, že sestaví expertní skupinu, která „prohloubí analýzu možných přínosů, rizik, požadavků a překážek částečné náhrady národní emise dluhopisů prostřednictvím společného vydávání dluhopisů ve

formě fondu pro zpětný odkup pohledávek a eu-robondů“. Expertní skupina by měla své závěry prezentovat do března 2013 a Komise by se pak měla rozhodnout, zda předloží příslušné legislativní návrhy.

Další vývoj

Plénum EP by mělo kompromis stvrdit v březnu 2013 (patrně 13. 3. 2013), stejně tak Rada. Coreper tak učinil 28. 2. 2013. Nová legislativa by se měla uplatnit hned od dubna 2013, aby ji bylo možné aplikovat již na negociace o národních rozpočtech pro rok 2014.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Evropská rada se dohodla na podobě finanční perspektivy pro období 2014–2020

[Evropská rada 7. a 8. února 2013. Závěry \(Víceletý finanční rámec\), Brusel 8. února 2013](#)

Hlavy států a předsedové vlád se na [summitu](#) konaném ve dnech 7.–8. 2. 2013 dohodli na podobě finanční perspektivy pro období 2014–2020. Na první pohled uspěla úsporná varianta, rozpočtový výhled počítá s výdaji 959,988 mld. € v závazcích, což odpovídá 1 % HND EU, a s 908,4 mld. € v platbách, což odpovídá 0,95 % HND EU (vše v cenách z roku 2011). Nelze však zapomínat na to, že některé finanční instrumenty určené pro mimořádné situace a také Evropský rozvojový fond stojí mimo finanční perspektivu.

Kontext

EK zveřejnila [soubor návrhů](#) týkajících se výdajové i příjmové stránky rozpočtu EU pro budoucí finanční období v červnu 2011. V lednu 2012 potom odstartovala na [zasedání](#) Rady pro všeobecné záležitosti jednání věnovaná především výdajovým prioritám nové finanční perspektivy (více v příspěvku „V EU se rozjždějí jednání o nové finanční perspektivě 2014–2020“, [Monitoring leden 2012](#)).

Během četných jednání probíhajících na půdě Rady se projevovaly rozdílné pozice zemí tzv. kohezní skupiny, tedy států náležejících mezi čisté příjemce financí z rozpočtu EU především díky strukturálním fondům a kohezní politice EU, na jedné straně a na druhé straně států patřících vesměs mezi čisté rozpočtové plátce, kteří podporovali úspornější variantu rozpočtového výhledu. Ve skutečnosti se ovšem pozice členských států v konkrétních otázkách lišily také napříč těmito skupinami.

Návrh nové finanční perspektivy doprovázely také návrhy na reformu nejdůležitějších výdajových politik, společné zemědělské politiky a také kohezní a strukturální politiky EU. I v rámci skupiny podporující lepší a více racionální výdajovou politiku tedy nepanoval úplný konsensus na tom, kde (v jakých oblastech) má EU šetřit a jak významně (více v příspěvku „Rada poprvé diskutovala o důležitých otázkách finanční perspektivy 2014–2020“, [Monitoring březen 2012](#), v příspěvku „Rada debatovala o výdajích finanční perspektivy 2014–2020 v oblasti zemědělství a kohezní politiky“, [Monitoring duben 2012](#), v příspěvku „Rada zahájila diskusi o jednacím osnově k finanční perspektivě 2014–2020“, [Monitoring květen 2012](#), v příspěvku „Finanční perspektiva 2014–2020 jako předmět jednání Rady, Evropské rady i usnesení EP“, [Monitoring červen 2012](#), a v příspěvku „Zástupci členských států jednali o finanční perspektivě 2014–2020“, [Monitoring září 2012](#)).

Komplikovanost jednání o finanční perspektivě 2014–2020 dokládá také skutečnost, že mimořádný [summit](#) svolaný v listopadu 2012 právě za účelem řešení této otázky žádný průlom nepřinesl. Nejvyšší představitelé členských států nenalezli shodu na kompromisní variantě rozpočtového výhledu, která počítala s úsporami ve všech rozpočtových kapitolách a kterou summitu jako podklad pro jednání přednesl předseda ER Herman Van Rompuy.

Obavy, zda při úsporné variantě finanční perspektivy bude EU schopna realizovat všechny programy v rámci klíčových politik, ostatně [dával najevo](#) také předseda EK José Manuel Barroso a podobně [vystupoval](#) také předseda EP, člen S&D Martin Schulz (více v příspěvku „Mimořádný summit věnovaný finanční perspektivě 2014–2020 skočil neúspěchem“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Základem pro jednání únorového summitu byl kompromisní návrh předložený předsedou ER Van Rompuyem už v listopadu 2012. Sám předseda ER, který v mezidobí finanční perspektivu konzultoval s dalšími představiteli EU, se o žádoucím rozpočtu pro nadcházející sedmileté období [vyjádřil](#) tak, že má být umírněný a zároveň orientovaný na podporu zaměstnanosti a růstu v různých regionech EU a také na výzkum a investice.

Obsah a sporné body

Celkový objem výdajů pro období 2014–2020 je v souvislosti se současnými ekonomickými problémy EU nižší, než tomu bylo v období 2007–2013. K prioritám nového finančního výhledu mají náležet výzkum, inovace, vzdělávání a řešení jednoho z nejpálčivějších problémů, jímž čelí řada členských států – nezaměstnanosti mladých lidí.

Lze konstatovat, že [výsledná dohoda](#) vyšla do značné míry vstříc těm členským státům, které prosazovaly umírněný rozpočet v oblasti výdajů a udržení výdajového stropu pod hranicí 1% HND EU. V závazcích celkový objem výdajů rozpočtu pro období 2014–2020 dosahuje podle dohody hlav států a vlád členských států 959,99 mld. €, což odpovídá tomuto stropu a zároveň indikuje snížení výdajového stropu oproti současnému období.

Ve srovnání s předcházejícími finančními perspektivami se tak jedná o určitý přelom. Zatímco v minulosti vždy docházelo k navyšování výdajů rozpočtu ES/EU oproti předcházejícímu plánovacímu období, nyní poprvé dochází ke snížení výdajového stropu.

V oblasti plateb je jako obvykle výdajový strop ještě nižší, pro období 2014–2020 se počítá s platbami ve výši 908,4 mld. €.

V obou případech tedy došlo ke snížení výdajového stropu oproti předcházejícímu období o více než 30 mld. €.

Pokud se jedná o jednotlivé výdajové položky, k nárůstu došlo v kapitole 1a, na kterou má být vyčleněno 125,61 mld. € především zásluhou navýšení výdajů v oblasti výzkumu, inovací a vzdělávání; navýšení finančních prostředků pro období 2014–2020 se má týkat např. programu Erasmus pro všechny. Zelenou dostal

také sporný Nástroj na propojení Evropy (CEF), investiční fond, jenž by v období 2014–2020 měl sloužit k financování infrastrukturních projektů v EU v oblasti energetiky, dopravy a digitální infrastruktury. V rámci nové finanční perspektivy má mít k dispozici téměř 30 mld. €. V rámci rozpočtové kapitoly 1b, která zahrnuje kohezní politiku, závěry summitu stanovily výdajové prostředky ve výši více než 325 mld. €.

To je snížení oproti stávajícímu období o téměř 30 mld. €. Za ústupek ze strany čistých plátců lze ale považovat fakt, že členské státy zaostávající za průměrem HDP na osobu v rámci EU by měly mít v oblasti kohezní politiky vyčleněn větší objem finančních prostředků, než tomu bylo v končícím sedmiletém období. Specifickou výdajovou prioritou v rámci podkapitoly týkající se koheze a strukturální politiky má být iniciativa na boj proti nezaměstnanosti mládeže, na kterou je pro následující finanční období vyčleněno cca 6 mld. €. 2,5 mld. € má být potom určeno na potravinovou pomoc pro nejchudší.

V kapitole Udržitelný růst: Přírodní zdroje, která zahrnuje SZP, jsou plánovány výdaje v závazcích max. 373,179 mld. €, což je opět snížení oproti období 2007–2013. Z toho 277,851 € je vyčleněno na přímé platby a tržní operace, na rozvoj venkova potom 84,936 mld. €.

Pokud se jedná o připravovanou reformu SZP, Evropská rada se zabývala otázkou konvergence

Výdaje finanční perspektivy na roky 2014–2020 (v mil. €, v cenách roku 2011)

Závazky	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem 2014-2020
1. Inteligentní růst bez vyloučení	60 283	61 725	62 771	64 238	65 528	67 214	69 004	450 763
2. Udržitelný růst: Přírodní zdroje	55 883	55 060	54 261	53 448	52 466	51 503	50 558	373 179
Přímé platby a výdaje na regulaci trhů	41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605	277 851
3. Bezpečnost a občanství	2 053	2 075	2 154	2 232	2 312	2 391	2 469	15 686
4. Globální Evropa	7 854	8 083	8 281	8 375	8 553	8 764	8 794	58 704
5. Administrativa	8 218	8 385	8 589	8 807	9 007	9 206	9 471	61 629
Závazky celkem	134 318	135 328	136 056	137 100	137 866	139 078	140 242	959 988
Jako procento HND EU	1,03%	1,02%	1,00%	1,00%	0,99%	0,98%	0,98%	1,00%
Platby celkem	128 030	131 095	131 046	126 777	129 778	130 893	130 781	908 400
Jako procento HND EU	0,98%	0,98%	0,97%	0,92%	0,93%	0,93%	0,91%	0,95%

Zdroj: Evropská rada 7. a 8. února 2013: Závěry (Víceletý finanční rámec)

přímých plateb. Státy EU, v nichž přímé platby v současnosti nedosahují úrovně 90% průměru EU, by se měly dočkat během následujících 7 let zlepšení situace, do roku 2020 by totiž všechny členské státy měly dosáhnout alespoň úrovně plateb 195 €/ha v běžných cenách. Z hlediska ČR je důležité, že Evropská rada doporučila, aby obávané zastropování přímých plateb bylo pro členské státy dobrovolné.

Summit podpořil také větší flexibilitu u ekologizačních opatření („ozelenění“ SZP) a zmírnění požadavku na vyjímání půdy z produkce. Toto vše ale musí upřesnit konkrétní legislativa v rámci chystané reformy SZP, konkrétně nařízení EK. Pro případ krizí v zemědělství má být vyčleněna rezerva v objemu 2,8 mld. €. Fond pro rozvoj venkova EAFRD by se měl stát spolu s dalšími strukturálními fondy součástí tzv. společného strategického rámce, což ovšem v praxi znamená, že by se také na čerpání prostředků z tohoto fondu měla vztahovat obávaná a sporná makroekonomická podmíněnost (podmíněnost možnosti čerpání plněním makroekonomických kritérií obsažených v Paktu stability a růstu).

Určité škrty oproti původní velkorysé variantě navržené EK se týkají rozpočtové kapitoly 3 (Bezpečnost a občanství), která zahrnuje např. azylovou politiku, spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti, ochrany hranic ap. Ve výdajové kapitole 4 (Globální Evropa), která se týká SZBP, mají potom výdaje na sedmileté období dosahovat 58,7 mld. €. V rámci úspor se přitom počítá s omezením počtu zaměstnanců institucí EU o 5%, se zmrazením platů a důchodů úředníků EU na 2 roky a s mírným zvýšením odvodů z platů.

Zapomínat nelze ani na to, že nová finanční perspektiva počítá s rozšířením EU na 28 členských států; podobně jako tomu bylo v případě předchozího masivního východního rozšíření, budou také Chorvatsku poskytnuty vyrovnávací platby, které mají zajistit, aby v prvních letech po přistoupení byl nový stát v pozici čistého příjemce, nikoli rozpočtového plátce. Vyrovnávací platby Chorvatsku budou rozpočet EU stát celkově 27 mil. €.

Ačkoli nová finanční perspektiva vypadá na první pohled jako vítězství umírněné a úsporné varianty, nelze zapomínat na to, že výdaje ve výši až desítek miliard eur mají stát mimo samotný rozpočtový rámec prostřednictvím takových nástrojů, jako je Evropský rozvojový fond (ERF) financující rozvojovou pomoc pro země AKT a zámořská území. Na období 2014–2020 je do tohoto fondu vyčleněno více než 26 mld. €. Mimo finanční perspektivu stojí také nástroje, které mají být používány v mimořádných si-

tuacích: rezerva na pomoc při mimořádných událostech (pro případ humanitárních operací ve třetích zemích ap.), tzv. nástroj pružnosti poskytující na sedmileté období výdajovou rezervu téměř 3,4 mld. €, Fond solidarity pro případ řešení např. nenadálé katastrofy v některém členském státě a Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci.

Navíc lze říci, že již zdaleka neplatí, že rozpočtové stropy stanovené finanční perspektivou představují nepřekročitelnou hranici. Po zkušenosti s určitým šokem, který čekal stávající finanční perspektivu a rozpočtovou politiku EU v souvislosti s finanční krizí, následující ekonomickou recesí a problémy zemí eurozóny, které přišly na přelomu prvního a druhého desetiletí 21. století, se představitelé členských států [dohodli](#), že finanční perspektivě má být umožněna „určitá flexibilita“ pro řešení nepředvídaných událostí. Rozpočtový výhled je vybaven také revizními klauzulemi pro případ potřeby.

Summit se příliš nevěnoval spornému tématu rozpočtových příjmů, závěry pouze konstatovaly, že do budoucna se má dále pracovat na nahrazení stávajícího vlastního zdroje odvozovaného od DPH novým systémem. Původní ambice učinit novým zdrojem daň z finančních transakcí ztroskotaly poté, co se pro přijetí tohoto mechanismu rozhodly pouze některé členské státy v rámci tzv. posílené spolupráce. ER tyto státy vyzvala, aby přesto posoudily, zda by se tato daň nemohla stát základem pro nový zdroj rozpočtu EU.

Nejdůležitějším rozpočtovým zdrojem zůstává nadále zdroj založený na HND členských států, tedy de facto na jejich příspěvcích založených na ekonomické produktivitě příslušného státu, zdroj zavedený svého času (na přelomu 80. a 90. let 20. století) jako zdroj doplňkový.

Na další sedmileté období zůstává zachován také další mechanismus vytvořený ještě v 80. letech 20. století, britský rabat.

Vyrovnávací slevy týkající se příspěvku založeného na HND členských států se mají pro období 2014–2020 týkat také některých dalších členských států, Dánska, Nizozemska, Švédska a Rakouska, byť Rakouska jen do roku 2016.

Na výsledek jednání summitu přirozeně reagovali také představitelé dalších 2 institucí, které se účastní procesu jednání o nové finanční perspektivě a meziinstitucionální dohodě, která ji bude z právního hlediska zaštiťovat. Představitelé 4 parlamentních frakcí, EPP, S&D, ALDE a Greens/EFA, [vydali](#) vzápětí po skončení summitu prohlášení, podle kterého tato podoba nové finanční perspektivy nepodpoří, ale oslabí konkurenceschopnost EU a není

v zájmu evropských občanů. EP by proto podle nich neměl přijímat FP 2014–2020 ve stávající podobě, která (dle vyjádření leaderů zmíněných parlamentních skupin) s nimi nebyla v posledních měsících předsedou ER Van Rompuyem náležitě konzultována.

Skutečná jednání o nové finanční perspektivě podle nich začínají teprve nyní, a to s EP, který hodlá setrávat na svých požadavcích. Těmi jsou ještě větší flexibilita pro možnosti změny rozpočtu oproti stropům v jednotlivých výdajových kapitolách navrhovaným perspektivou, zavedení nového vlastního zdroje nahrazujícího příspěvky založené na HND a revize výdajových priorit směrem k ještě větší podpoře konkurenceschopnosti a výzkumu. Zástupcům většiny politických skupin v EP se nelíbí především snížení původně plánovaných výdajů např. na financování investic do infrastruktury, širokopásmového připojení k internetu, na digitalizaci či na oblast výzkumu, i když zde zástupci členských zemí výdajovou velkorysost v mezích stávajících možností projevíli.

Naopak poslanec reprezentující ECR Martin Callanan o novém rozpočtovém výhledu [prohlásil](#), že má sice daleko k dokonalosti, nastoluje ale potřebnou, rozumnou a pragmatickou rovnováhu.

Kritiky ze strany německé parlamentní opozice se dočkala také kancléřka Angela Merkelová. Podle německých sociálních demokratů je příliš úsporný evropský finanční výhled především výsledkem tlaku Velké Británie v čele s premiérem Davidem Cameronem, kterému německá kancléřka podle opozičních kritiků podlehla.

Předseda EK Barroso se k výsledku summitu podrobněji [vyjádřil](#) až 18. 2. 2013 v EP. Jeho komentář byl poněkud střízlivější. Konstatoval sice, že výsledkem jednání hlav států a vlád a je mnohem úspornější varianta v porovnání s někdejší návrhem EK, tento výsledek ale odpovídá jednáním, v nichž bylo nutné dosáhnout jednomyslné shody členských států.

Vyzdvihl přitom především některá (ze svého pohledu) pozitiva výsledného konsensu v oblasti výdajových priorit, je tedy jasné, že v těchto otázkách se EK s výsledkem summitu ztotožňuje. Názor EP naopak Barroso podpořil, pokud jde o zvýšení flexibility rozpočtového výhledu a možnost jeho častějších revizí.

Zde se ovšem nabízí otázka, zda tímto logika rozpočtového výhledu, který má působit i na disciplínu institucí podílejících se na vytváření ročních rozpočtů, neztrácí poněkud smysl. Na druhé straně je též evidentní, že EK má zájem na brzkém ukončení jednání o FP 2014–2020 a dosažení dohody s EP,

pokud možno již během následujícího půlroku, tedy za irského předsednictví v Radě. Jednoznačně to vyplývá také z řeči, kterou předseda EK Barroso [přednesl](#) po setkání s irskými představiteli a s předsedou EP Martinem Schulzem.

Postoj ČR

Premiér Petr Nečas, který na summitu reprezentoval ČR, ve svých mediálních vystoupeních [zdůrazňoval](#) zejm. potřebu dosáhnout takové dohody o rozpočtovém výhledu, která by byla vůči ČR férová, což v praxi znamenalo především dosažení kompenzace za nižší alokaci finančních prostředků v oblasti kohezní politiky, než tomu bylo v tomto období.

ČR v rámci jednání podporovala sice potřebu úsporného a především racionálního nakládání s finančními prostředky ve výdajové složce, tedy stanovisko, aby celkový výdajový strop rozpočtu EU v následujícím sedmiletém období pokud možno nepřekračoval 1% HNP EU, a to i s ohledem na vlastní příspěvky, které ČR každoročně do rozpočtu EU odvádí. Zároveň ovšem její zástupci v oblasti výdajů rozpočtu EU akcentovali jako prioritu pokračování kohezní politiky, také s ohledem na zájmy ČR jakožto kohezní země.

České delegaci se nakonec v Bruselu podařilo vyjednat dodatečné navýšení této alokace v kohezní oblasti o cca 1 mld. € (900 mil. €) na celkových 20,5 mld. € v cenách roku 2011 (cca 23 mld. € v běžných cenách). Za úspěch jednání je [považována](#) také skutečnost, že se podařilo dohodnout uznatelnost DPH při proplácení cen z prostředků strukturálních fondů a zachování míry spolufinancování projektů pro regiony soudržnosti (v ČR všechny krom Prahy) ve výši 85 %.

Premiér tak na [tiskovém brífinku](#) po jednání ER konstatoval, že dohoda o FP 2014–2020 splňuje většinu požadavků, které ČR během jednání hájila, včetně zachování priority pro kohezní politiku oproti výdajům na SZP.

Zde má ČR na období 7 let získat 5,4 mld. € v oblasti přímých plateb a 1,9 mld. € na projekty rozvoje venkova, za úspěch je navíc pokládáno doporučení, aby zastropování přímých plateb na základě velikosti zemědělského podniku (které při hlasování v lednu 2013 podpořil výbor AGRI) bylo prováděno v členských státech na základě dobrovolnosti.

Určitá kritika vůči výsledku kompromisu směřovala z české vlády jen vůči podhodnoceným prioritám konkurenceschopnosti, vědy a výzkumu, což je podobné stanovisko, jaké akcentují představitelé EP.

Další vývoj

Legislativní balík týkající se nového finančního rámce obsahuje téměř 75 legislativních aktů, důležitým aktérem bude v následujících měsících EP, který se bude na jejich přijímání podílet.

Pokud jde o nařízení o víceletém finančním rámci, zde se vyžaduje pouze souhlas EP; instituce tedy může společný postoj Rady schválit, nebo zamítnout, nemůže ale přijímat pozměňovací návrhy. Na legislativních aktech, které se týkají vlastních zdrojů, se EP opět podílí souhlasem, v některých případech dokonce jen konzultací. Nejsilnější pozici má EP v případě legislativních aktů, které se týkají jednotlivých odvětví (SZP, kohezní politika ap.), ty jsou na základě Lisabonské smlouvy přijímány tzv. řádným legislativním postupem, EP o nich tedy spolurozhoduje.

Jak již bylo zmíněno, představitelé většiny politických skupin v EP zaujali k výsledku jednání o víceletém finančním rámci kritický postoj, zde je ale třeba připomenout, že určitá kritika ze strany EP doprovázela také jednání o FP 2007–2013.

Důležitou úlohu bude mít nyní předsednická země, Irsko, které podobně jako v první polovině roku 2006 Rakousko povede za Radu právě jednání s EP s cílem dosažení konsensu. Vedle nařízení o víceletém finančním rámci, které vyžaduje souhlas EP, musí být ze strany EP (a také Rady a EK) schválena ještě meziinstitucionální dohoda. Vedle toho zde čeká přirozeně na ukončení spolurozhodovacího procesu velký objem legislativy týkající se jednotlivých sektorů.

Rakousko bylo v první polovině roku 2006 při jednání s dalšími klíčovými institucemi o FP 2007–2013 úspěšné, je otázkou, jak na tom bude ve stávající situaci Irsko. V posledních letech již patří k určitému koloritu meziinstitucionálních jednání týkajících se rozpočtu, že EP poměrně rád ukazuje kritickou tvář k úsporným návrhům a demonstruje svoji pozici v rozhodovacím procesu. Výsledek bude samozřejmě záviset na průběhu samotných jednání, lze ale očekávat, že EP a jeho představitelé si jsou vědomi důsledků, jaké by mělo nedosažení shody na podobě FP 2014–2020 v průběhu roku 2013. Je tedy možné, že počáteční odmítnutí výsledku summitu (k němuž může dojít na plenárním zasedání v březnu 2013) bude následováno jednáními, v nichž EP propojí otázku budoucnosti FP 2014–2020 ještě s otázkou některých nevyřešených výdajových položek rozpočtů stávající finanční perspektivy.

JUSTICE A VNITRO**Komise posiluje boj EU proti praní špinavých peněz**

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků (KOM(2013)44)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu (KOM(2013)45)

Komise 5. 2. 2013 přijala 2 návrhy na posílení stávajících předpisů EU v oblasti boje proti praní peněz, převodů peněžních prostředků a financování terorismu.

Kontext

Vytvoření jednotného trhu a „oslabení“ hranic, které je s tím spojeno, vedlo k tomu, že na úrovni EU vznikl systém ochrany finančního trhu proti praní špinavých peněz a možnému financování teroristických skupin. Podle *Komise* stojí EU v čele mezinárodních snah o boj proti praní peněz pocházejících z trestné činnosti. Normy jsou v této oblasti revidovány relativně často. Komise *zveřejnila* v únoru 2012 revidovaný *soubor* mezinárodních norem, které mají být začleněny do unijního práva. Komise také 11. 4. 2012 vydala *přezkum* současné tzv. třetí směrnice o praní peněz (*směrnice č. 2005/60*).

Obsah

Balík opatření, který doplňuje další opatření přijatá nebo plánovaná Komisí v oblasti boje proti trestné činnosti, korupci a daňovým únikům, zahrnuje nařízení a směrnici, které by měly vést k tomu, že se pro finanční a některé nefinanční instituce (účetní a právníky) stane boj proti praní špinavých peněz povinným. Budou pro své klienty muset vytvořit určitá pravidla (dokumentace, vnitřní kontrola, monitoring podezřelých aktivit ap.), která budou vyžadovat při transakcích či zakládání účtů.

Nařízení o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků má doplnit nařízení č. 1781/2006 o informacích o plátcích doprovázející přesun prostředků.

Směrnice o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu má:

- zlepšit srozumitelnost a posílit jednotnost předpisů ve všech členských státech (stanoví jasný mechanismus identifikace skutečných majitelů).
- zlepšit srozumitelnost a transparentnost předpisů týkajících se hloubkové kontroly klienta („větší porozumění“ povaze podnikatelské činnosti).
- rozsířit ustanovení týkající se politicky expono-

vaných osob (měla by zahrnovat jak politicky exponované osoby pobývající v členských státech EU, tak osoby „zahraniční“ a osoby v mezinárodních organizacích).

pokrývat odvětví hazardních her (stávající směrnice se vztahuje pouze na kasina)

výslovně odkazovat na daňové trestné činy.

Oba návrhy zohledňují [nejnovější doporučení](#) Finančního akčního výboru (FATF), který je světovou organizací pro boj proti praní peněz. Směrnice jde nad rámec požadavků výboru.

Do svého rámce zahrnuje všechny osoby, které obchodují se zbožím (např. prodejci aut) nebo poskytují služby za hotovostní platbu ve výši 7 500 € nebo více. Členské státy mohou tuto prahovou hodnotu ještě snížit. V současnosti to bylo 15 000 €, což se údajně ukázalo jako nedostatečné.

Směrnice navíc posiluje spolupráci mezi různými vnitrostátními finančními zpravodajskými jednotkami (FIU).

Oba návrhy předpokládají zpřísnění správních sankcí a zavedení požadavků, aby příslušné orgány koordinovaly opatření při řešení přeshraničních případů.

Další vývoj

Navržené revize budou muset přijmout EP a Rada v rámci řádného legislativního postupu. Legislativní proces je na samém počátku.

Komise navrhuje přísnější tresty pro padělatele eura

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o trestněprávní ochraně eura a jiných měn proti padělání, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2000/383/SVV ([KOM\(2013\)23](#))

Komise v čele s komisařkou Viviane Redingovou 5. 2. 2013 [navrhla směrnici](#), podle které by členské státy měly uvalit přísnější trestní sankce (vč. vězení) na padělatele eura. Směrnice posiluje přeshraniční spolupráci při vyšetřování padělání.

Kontext

Komise odhaduje, že od přijetí eura coby evropské měny v roce 2002 stálo padělání eurozónu přes 500 mil. €. V současné době jsou v oběhu na světě bankovky v hodnotě 913 mld. €, mince v hodnotě 16 mld. €. Padělky se nejčastěji produkuje mimo EU (např. Kolumbie, Peru). V roce 2012 bylo z oběhu staženo 280 tis. padělaných bankovek. Nejvíce jich bylo zadrženo v eurozóně, 2% v nečlenských zemích eurozóny a 0,5% jinde ve světě. Současná výše sankcí za padělání

měny není dostatečná a nemá odrazující efekt. Systém sankcí se v zemích EU navíc značně liší.

Obsah

Nejčastěji jsou padělány bankovky v hodnotě 20 € a 50 €. Nová směrnice požaduje, aby členské státy přijaly taková opatření, která by vedla k efektivnějšímu odhalování těchto padělků a mohla se rovnat opatřením k potírání organizovaného zločinu.

Směrnice požaduje, aby ve vážných případech (padělání bankovek a mincí v minimální hodnotě 10 000 €) byl obžalovaný poslán do vězení alespoň na 6 měsíců a maximálně na 8 let. Distribuce padělků by měla být sankcionována také maximálně 8 lety odnětí svobody (dnes se tak děje jen u trestného činu výroby; danou sazbu udává dnes platná legislativa v podobě [rámcového rozhodnutí č. 2000/383](#), nová směrnice by měla nahradit právě tuto normu).

Směrnice by měla od členských států také vyžadovat, aby zajistily, že národní analytická střediska a národní mincovní analytická střediska budou schopna přezkoumat padělky eur během probíhajícího soudního řízení s cílem odhalit další padělaná eura v oběhu.

Dne 10. 1. 2013 ECB představila novou 5€ bankovku. Jde o první z evropských sérií, které budou zavedeny a v celé eurozóně k dispozici od 2. 5. 2013.

Další vývoj

Norma projde standardní rozhodovací procedurou, přičemž EP bude mít spolurozhodovací pravomoc.

Výbor ITRE oslabil nařízení o ochraně osobních dat na internetu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů a o volném pohybu těchto údajů ([KOM\(2012\)10](#))
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně údajů) ([KOM\(2012\)11](#))

Výbor ITRE [předložil](#) výboru LIBE 20. 2. 2013 svoje stanovisko (schválené poměrem 33:24:1), které oslabuje dopad nové směrnice a nařízení na ochranu osobních dat na internetu ve prospěch průmyslu a podniků.

Kontext

Komise 25. 1. 2012 uveřejnila balík 2 návrhů, které si kladou za cíl reformovat oblast ochrany osobních dat v EU v 21. století, tedy v éře internetu (více v příspěvku Komise představila komplexní reformu pravidel EU o ochraně údajů, [Monitoring leden 2012](#)).

Ochrana osobních údajů je údajně základní právo. Sběr, využití i přístupnost údajů se v důsledku technologického pokroku a globalizace zásadně změnila. Komise tedy navrhla komplexní reformu pravidel EU o ochraně údajů z roku 1995. Jejím cílem je posílit právo na soukromí na internetu, posílit důvěru spotřebitelů v online služby, a tím stimulovat digitální ekonomiku v EU, včetně posílení růstu, zaměstnanosti a inovací. Reforma by se měla dotknout jak ochrany osobních údajů obecně, tak v soukromém sektoru.

V roce 1993 internet přenášel pouze 1 % komunikovaných informací, dnes 97 %. Osobní data jsou dnes největším majetkem společností. Trh s analýzami velkého množství dat roste ročně o 40 %. Poslední průzkum veřejného mínění ukazuje, že 72 % občanů se obává, jakým způsobem jsou jejich osobní data zpracovávána. Stejně obavy mají podle Komise i obchodníci. Jednotný právní předpis by měl odstranit současnou roztráštěnost i nákladnou administrativní zátěž a podnikům přinést úspory v hodnotě zhruba 2,3 mld. € ročně, tvrdí Komise.

Členské státy i podnikatelské komory návrh nařízení nicméně přijaly chladně. [Rada](#) jednala o lepší ochraně osobních dat na internetu v říjnu 2012. Komise je připravena vyjednávat ve 3 hlavních oblastech. Proti současné podobě návrhu se staví již Německo, Belgie, Francie a Itálie, do debaty se aktivně zapojují i USA. V ČR o této otázce přílišná diskuze není (více v příspěvku „Členské státy i USA kritizují nový návrh nařízení na ochranu osobních dat na internetu“, [Monitoring říjen 2012](#), a v příspěvku „Ochrana osobních dat“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)). Jednání o revizi norem na ochranu osobních dat pokračovala předložením společného [balíku](#) 2 zpráv výboru LIBE v lednu 2013 (více v příspěvku „Zprávy k ochraně osobních dat ve výboru LIBE“, [Monitoring leden 2013](#)). Výbor EMPL projednával svoje stanovisko 20. 2. 2013.

Obsah

Jednání o nových pravidlech na ochranu osobních dat na internetu nabírají na intenzitě. Normami se zabývají výbory v EP a lobují převážně americké firmy. 11. 2. 2013 na Radu a EP [apelovali](#) komisařka Viviane Redingová a předseda ETNO (Evropská

asociace telekomunikačních operátorů), aby došlo k zajištění férové soutěže mezi evropskými a mimoevropskými provozovateli. Návrhy norem samozřejmě počítají s tím, že evropskému spotřebiteli se dostane stejné ochrany práv jak od subjektů sídlících v EU, tak mimo EU.

Výbor ITRE předal svoje stanovisko výboru LIBE 20. 2. 012. Pozměňovací návrhy vyvolaly značnou debatu mezi ochránci spotřebitelů a zástupci podniků.

Malé a střední podniky se nejvíce obávají povinnosti, kterou nařízení zavádí, tedy obsadit pozici ochránce dat. ITRE proto navrhl, aby byly z této povinnosti vyjmuty ty podniky, které se pravidelně a systematicky nezabývají zpracováváním osobních dat. Zpravodaj nařízení J. P. Albrecht navrhoval, aby se tato povinnost vztahovala na všechny právnické osoby, které procesují data od 500 a více osob ročně (více v příspěvku „Zprávy k ochraně osobních dat ve výboru LIBE“, [Monitoring leden 2013](#)).

Výbor udělil výjimku také pseudonymním a anonymním datům, která by nespádala do definice „osobní data“ a měla by být moci používána, pokud jsou dostatečně ochráněna. To zpochybňují právníci zabývající se ochranou osobních dat a organizace BEUC, kteří navrhovali, aby i tato (pseudonymní) data byla podrobena souhlasu vlastníka. Jedná se např. o data, která neobsahují konkrétní jméno nebo adresu tak, aby se dala daná osoba dohledat. Poslanci z výboru byli nařknuti, že do normy kopírují požadavky velkých, převážně amerických firem, jako je např. Yahoo. Ti to odmítají.

Další vývoj

Výbor LIBE bude o návrhu nařízení hlasovat ve dnech 24.–25. 4. 2013.

EK zveřejnila balík týkající se „inteligentních hranic“

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a Registered Traveller Programme ([COM\(2013\)97](#))
Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing an Entry/Exit System (EES) to register entry and exit data of third country nationals crossing the external borders of the Member States of the European Union ([COM\(2013\)95](#))

28. 2. 2013 zveřejnila EK v podobě návrhu legislativního balíku opatření, jejichž cílem má být zefektivnění kontroly osob překračujících hranice schengenského prostoru. EK tak chce reagovat na zvyšující se počet cizinců cestujících

do EU a mj. zjednodušit a urychlit postupy, kterými se řídí vstup na území EU. Jedním z prvků má být společný systém elektronické registrace na hranicích.

Kontext

Již v roce 2011 EK publikovala [sdělení](#), v němž navrhovala zahájit diskusi mezi institucemi EU o zavedení nových systémů, jejichž cílem mělo být využití nových technologií, které by měly nejen zjednodušit stávající procedury a snížit náklady, ale zároveň i přispívat k ochraně osobních údajů.

Návrhy mají být součástí politiky a iniciativ týkajících se celkového posílení správy schengenského prostoru.

Komisařka pro vnitřní věci Cecilia Malmström přitom v [tiskovém prohlášení](#) doprovázejícím zveřejnění návrhů zdůrazňovala, že podle odhadů z roku 2011 zahraniční cestující přispívají k rozvoji hospodářství v rámci EU až částkou 270 mld. €, je tedy potřeba jim umožnit snadnější a rychlejší přechod vnějších hranic při současném zachování či posílení vnitřní bezpečnosti v EU. Do roku 2030 se očekává, že by mohlo dojít k až 80% nárůstu počtu případů legálního překračování vnějších hranic EU na letištích (v roce 2009 bylo registrováno cca 400 mil. těchto přechodů ročně, do roku 2030 by mělo dle odhadů EK dojít k nárůstu jejich počtu až na více než 700 mil.). To by mohlo podle EK značně zkomplikovat situaci na evropských letištích při pasových kontrolách ap.

V současnosti je uplatňován stejný systém hraničních kontrol (především manuální kontroly razítek v cestovních dokladech) pro všechny občany třetích zemí cestujících do EU bez ohledu např. na míru rizika či na frekvenci návštěv těchto osob v EU. Z hlediska vnitřní bezpečnosti EU [dle EK](#) na druhé straně schází také efektivní systém, který by mapoval např. pohyb cizinců přes hranice EU v rámci schengenského prostoru.

Obsah

Balík obsahuje především 2 návrhy nařízení, z nichž [jedno](#) se týká programu registrovaných cestujících (RTP) a [druhé](#) systému pro registraci vstupů a výstupů (EES), který by měl usnadňovat překračování hranic schengenského prostoru občanům třetích zemí.

Program RTP by měl umožňovat občanům třetích zemí, kteří často cestují do EU, přihlásit se do něj, a zajistit si tak jednodušší kontrolu na schengenských hranicích. Systém by se tak týkal např. osob často cestujících do EU na služební cesty, pracovníků s krátkodobými smlouvami,

vědců, studentů, osob žijících v blízkosti hranic EU ap., ať již se jedná o cestující ze zemí, s nimiž EU a její členské země mají vízový styk, nebo ne. Manuální pasová kontrola by v tomto systému byla nahrazena kartami, které by cestující mohli používat na automatizovaných vstupních a výstupních místech (branách) umístěných na hlavních hraničních přechodech a letištích.

Zde by probíhala elektronická kontrola nejen těchto karet, ale také cestovních dokladů a otisků prstů cestujícího. Systém by měl být napojen na databáze, jako je VIS, což umožní elektronickou kontrolu údajů. Pro registraci do programu RTP musí přirozeně žadatel projít určitým předběžným screenin- gem, který jej vyhodnotí jako osobu způsobilou pro tento zjednodušený systém překračování vnějších hranic EU.

O registraci by měly moci žádat osoby od 12 let u konzulátů členských států EU, případně při přechodu na samotných vnějších hranicích. Procedura posuzování žádostí by měla být svojí délkou a složitostí podobná proceduře vydávání vícečetných víz. Maximální výše poplatku, kterou by si členské státy měly za vydávání těchto registrací účtovat, by měla podle návrhu činit 20 €.

Systém EES by sloužil k zaznamenávání času a místa vstupu a výstupu cestujících z třetích zemí na hranicích EU, navíc by kontroloval také možné překročení povolení délky pobytu v případě krátkodobých víz. Dokonce by měl možnost upozornit vnitrostátní orgány, pokud nedojde u příslušné osoby k výstupu do uplynutí povolené délky pobytu.

Je tedy otázkou, do jaké míry se jedná o systém zjednodušující situaci cestujících cizinců, anebo spíše o systém posilující elektronickou kontrolu pohybu individuálních osob.

V prvních 3 letech provozu systému počítá návrh EK s registrací takových dat o cizincích vstupujících do EU a opouštějících její území, jako jsou jména, čísla cestovních dokladů, data vstupu a opuštění území ap., v dalších letech potom i s uchováváním biometrických dat (otisky prstů). Tato data by měla být uchovávána po dobu max. 6 měsíců v běžných případech, v případě zaznamenaného překročení délky pobytu by mohla být uchovávána až po dobu 5 let. Otázka ochrany osobních dat by měla být odpovídajícím způsobem ošetřena.

Nové systémy by měly mimo jiné uvolnit stávající pracovní sílu, která se věnuje manuálním prohlídkám pasů cizinců pro důkladnější kontroly osob, z jejichž strany hrozí větší riziko pro vnitřní bezpečnost EU.

Náklady na zavedení obou systémů se do roku 2020 odhadují na více než 1 mld. €, členské

státy navíc budou muset počítat s dodatečnými náklady na vybudování automatizovaných bran na svých hranicích. V případě států, které neleží na vnějších hranicích EU, to bude především na letištích. EK však [argumentuje](#) také úsporami, které běžný provoz těchto systémů nahrazujících manuální práci přinese, stejně jako skutečností, že členské státy mohou benefitovat také ze zavedení již zmíněných poplatků za registraci do systému RTP.

Další vývoj

O obou návrzích budou v následujícím období spolurozhodovat Rada a EP, v příštích měsících lze tedy očekávat jejich projednávání v obou institucích. V případě přijetí by měl být provoz obou systémů podle očekávání EK zaveden v letech 2017–2018.

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Rozpočet kohezní politiky pro období 2014–2020 přijat

[Evropská rada](#) 7. a 8. února 2013. Závěry (víceletý finanční rámec)

Evropská rada během svého jednání o víceletém finančním rámci 8. 2. 2013 [krátila](#) rozpočet pro kohezní politiku o 8,5 %. Coreper [jednal](#) 20. 2. 2013 o souvisejícím pátém a konečném obecném postoji k nové podobě kohezní politiky pro období 2014–2020. Obsahuje jak obecné nařízení, tak jednotlivé normy upravující fungování jednotlivých fondů.

Kontext

Komise zveřejnila v říjnu 2011 legislativní balík týkající se budoucnosti regionální politiky v letech 2014–2020. [Balík](#) obsahuje 8 návrhů nařízení, která upravují a revidují všech 5 fondů a nástrojů, které EU v oblasti regionální politiky využívá. Komise slíbila efektivnější využívání unijních prostředků a představila nové nástroje, jimiž toho chce dosáhnout (více v příspěvku „Budoucnost regionální politiky v letech 2014–2020“, [Monitoring říjen 2011](#)).

Tzv. obecný přístup navazuje na 2 již přijaté z dubna 2012 a června 2012 (více v příspěvku „GAC k novým pravidlům kohezní politiky“, [Monitoring červen 2012](#)). Tyto přístupy, resp. kompromisy, mohou být v kontextu dalších jednání a příprav víceletého rozpočtového rámce a debat v rámci EP změněny. Rada GAC [přijala](#) na svém zasedání v říjnu 2012 třetí částečný obecný přístup k dalším prvkům legislativního balíku týkající se kohezní politiky na

období 2014–2020 (více v příspěvku „Rada jednala o budoucnosti kohezní politiky“, [Monitoring říjen 2012](#)).

Rada GAC přijala v listopadu 2012 další postoj k nové koncepci regionální politiky pro období 2014–2020 (více v příspěvku „Rada GAC přijala čtvrtý částečný obecný přístup ve věci kohezní politiky“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Obsah

Evropská rada rozhodla, že rozpočet pro kohezní politiku na období 2014–2020 bude 324,707 mld. €, tj. o 4 mld. více, než se navrhovalo v listopadu 2012, ale zároveň o 30 mld. € méně, než je tomu v dnešním programovacím období. Experti nicméně uvádějí, že např. Francie získá díky tzv. přechodovým regionům stejnou sumu jako dosud.

Rozpočet kohezní politiky na roky 2014–2020 (v mld. €)

Účel	Suma
Méně rozvinuté regiony	164,279
Přechodové regiony	31,677
Rozvinutější regiony	49,492
Členské státy podporované Fondem soudržnosti (10 mld. € rezervováno pro CEF)	66,362
Nejvzdálenější regiony (Kanárské ostrovy, Madeira ap.) a málo obydlené regiony Skandinávie a Rakouska	1,387
Evropská územní spolupráce (6,627 mld. € pro přeshraniční spolupráci; 1,822 mld. € pro nadnárodní spolupráci; 0,5 mld. € pro meziregionální spolupráci)	8,948
Inovativní opatření z podnětu Komise v oblasti udržitelného rozvoje měst	330,000

Regiony, které si již nequalifikují jako nejméně rozvinuté (HDP přesáhne 75 % průměru EU), získají i nadále 60 % z alokovaných peněz. Jedná se o „záchrannou síť“, která bude doplněna o národní úroveň, kdy si státy ponechají 55 % alokovaných peněz. Členské státy také rozhodly zavést strop, kolik který stát obdrží peněz. Bude vypočítán jako procento z rozpočtu, který stát obdržel v letech 2007–2013; stát nezíská více jak 110 % z této sumy nebo 2,35 % svého HDP. Mechanismus je přizpůsoben státům, které během hospodářské krize nejvíce prodělávaly a jejichž HDP kleslo v období 2008–2010 o 1 %. Ty budou mít strop dotací na úrovni 2,59 % HDP.

Prostředky na cíl Investice pro růst a zaměstnanost se přidělí 3 typům regionů:

1. méně rozvinuté regiony, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměrného HDP v EU-27;
2. přechodové regiony, jejichž HDP na obyvatele se pohybuje mezi 75 % a 90 % průměru HDP v EU-27;
3. rozvinutější regiony, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 90 % průměru HDP v EU-27.

Fond soudržnosti podpoří ty členské státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele, měřený paritou kupní síly a vypočtený na základě údajů EU za období 2008–2010, je nižší než 90 % průměrného HND na obyvatele v EU-27 za stejné referenční období.

Pro účely přeshraniční spolupráce budou mezi podporované regiony patřit regiony EU úrovně NUTS 3, které se nacházejí podél všech vnitřních a vnějších pozemních hranic, a všechny regiony EU úrovně NUTS 3 podél námořních hranic, které jsou od sebe vzdáleny nejvýše 150 kilometrů, aniž jsou dotčeny případné úpravy potřebné pro zajištění soudržnosti a kontinuity oblasti programů spolupráce zřízených pro období 2007–2013.

Dodatečné alokace získají např. Německo, Itálie, Řecko (1,375 mld. €), Portugalsko, Irsko, Španělsko, Itálie, Kypr, Malta, Belgie (100 mil. €) a méně rozvinuté regiony v Maďarsku (1,4 mld. €), ČR (400 mil. €) a na Slovensku (75 mil. €).

Princip „makrokondicionality“, kdy by měly být finance z fondů vázány na ekonomický vývoj země, bude zaveden. Dnes platí makrokondicionalita jen pro Kohezní fond.

Evropská rada na svém jednání 8. 2. 2013 drasticky snížila také rozpočet pro hlavní nástroj Komise k zajištění přeshraničního spojení v oblasti dopravy, energetiky a telekomunikací (CEF), a to na 30 mld. € z původně navrhovaných 50 mld. €. Největší škrty by se měly uskutečnit v oblasti telekomunikací. Největší podíl naopak zaujme doprava.

COREPER jednal 20. 2. 2013 o pátém a konečném obecném postoji k nové podobě kohezní politiky pro období 2014–2020 (více v příspěvku „Rada GAC přijala čtvrtý částečný obecný přístup ve věci kohezní politiky“, [Monitoring listopad 2012](#)). Obsahuje jak obecné nařízení, tak jednotlivé normy upravující fungování jednotlivých fondů.

Poté, co tento postoj formálně přijme Rada, což se očekává v první polovině března 2013, budou známy pozice jednotlivých členských států k celému koheznímu balíku.

Významná jednání se ještě povedou ohledně bodů, jako je makroekonomická podmíněnost, tzv. výko-

nová rezerva a podmínky ex ante (jejich splnění by mělo podmiňovat získání dotací).

Stále se také vedou jednání mezi EP a Radou o 10 mld. €, o kterých bylo 8. 2. 2013 rozhodnuto, že budou přesunuty z Kohezního fondu do CEF, aby z nich byly financovány projekty dopravní infrastruktury.

Další vývoj

O finanční perspektivě bude dále jednat EP. Zpravodaj obecného návrhu týkající se budoucnosti politiky soudržnosti Constanze Krehl sdělil, že jednání pokračují zdárně a plénum EP by o celém balíku norem mělo hlasovat před létem 2013.

ROZŠIŘOVÁNÍ

Nový vývoj na Balkáně

Výbor AFET 7. 2. 2013 poměrem 61:2:2 [soulasil](#) s tím, aby přístupová jednání se Srbskem začala, pokud bude Srbsko pokračovat v reformách, v červnu 2013. Vyhlídky Kosova na zahájení rozhovorů o budoucím členství v EU jsou velké. Zpráva o vývoji v Kosovu byla přijata poměrem 42:9:12.

Obsah

Srbsko

Výbor AFET vyzval Srbsko, aby uskutečnilo prezidentské, parlamentní i místní volby v květnu 2013 tak, aby nová vláda mohla pokračovat v reformních krocích a vést zemi přístupovými jednáními s EU. Srbsko by se mělo zaměřit na kvalitní provádění reformu hlavně v oblasti justice. EP uvítal probíhající jednání země s Kosovem. Srbsko by navíc mělo více pracovat na zajištění práv menšin a jejich zastoupení v politických orgánech.

Kosovo

Výbor AFET uvítal, že i přes různé postoje členských zemí ke statusu Kosova s ním může uzavřít stabilizační a asociační dohodu. Kosovo neuznalo Španělsko, Řecko, Rumunsko, Slovensko a Kypr. Podle výboru však musí Kosovo projevit větší snahu v potírání organizovaného zločinu, v boji proti korupci ap.

Další vývoj

O obou zprávách bude jednat plénum EP ve dnech 11.–14. 3. 2013.

SPOTŘEBITELÉ

EP požaduje změnu vnitrostátního rozhodování o tvorbě cen a úhradách léků

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o průhlednosti opatření upravujících ceny humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti veřejných systémů zdravotního pojištění ([KOM\(2012\)84](#))

Plénium EP 6. 2. 2013 [přijalo](#) poměrem 559:54:72 [zprávu](#) Antonyie Parvanovy k návrhu Komise, jenž by měl zefektivnit a zkrátit vnitrostátní rozhodování o tvorbě cen a úhradách léčivých přípravků.

Kontext

Komise návrh předložila v březnu 2012 (více v příspěvku „Komise chce zefektivnit vnitrostátní rozhodování o tvorbě cen a úhradách léků“, [Monitoring března 2012](#)). Cílem legislativní změny je zjednodušení současných pravidel a náhrada stávající letité [směrnice č. 89/105](#) (tzv. směrnice o transparentnosti). Problémem je podle Komise především to, že poté, co se v rámci procesu registrace stanoví jakost, bezpečnost a účinnost léčivých přípravků (podle [směrnice č. 2001/83](#)), provádí každý členský stát další (zdlouhavé) hodnocení, na jehož základě rozhodne o tom, zda je přípravek způsobilý pro úhradu (což je agenda související primárně s vnitřním trhem EU, nikoliv se sektorem zdravotnictví, za nějž jsou podle čl. 168 Smlouvy o fungování EU odpovědny členské státy). Právě toto hodnocení se v průběhu let údajně výrazně zkomplikovalo, což ve věci [C-229/00](#) de facto konstatoval i Soudní dvůr EU. Výsledkem je, že na stávajícím stavu trati jak výrobci léků (prodlužuje se návratnost jejich investic až na 10 let), tak pacienti (nové léky se k nim dostávají se zpožděním).

Obsah

EP požaduje, aby se o cenách a úhradách generických léčivých přípravků ve všech členských státech EU rozhodovalo nejpozději do 60 dnů (Komise navrhovala 30 dnů, zpravodajka dokonce jen 25 dnů), a o zcela nových léčích stejně jako dosud do 180 dnů (Komise požadovala 120 dnů).

Reálně tyto lhůty dosahují až 250 dnů, ČR se však tato výtká [netýká](#).

Pokud jde o vynuovení nových pravidel (lhůt), mělo by se zpřísnit. Na druhou stranu by se měl celý proces zprůhlednit: jména expertů rozhodujících o cenách a úhradách by např. měla být

veřejná, stejně jako jejich prohlášení o střetu zájmů a seznam léků hrazených z veřejného zdravotního pojištění (aktualizován by měl být alespoň 1krát ročně).

Sporné body

Podle BEUC je návrh Komise krokem správným směrem, je nicméně otázkou, nakolik členské státy budou moci reálně rozhodování o cenách a úhradách ovlivnit. S tím souvisí i fakt, že farmaceutické firmy (EFPIA) se patrně budou snažit změnit čl. 14 návrhu týkající se duševního vlastnictví, aby byly s to zpomalit uvádění generických léčiv na trh, pochopitelně zejm. těch, do jejichž výzkumu samy investovaly.

Další vývoj

Zpravodajka by měla v následujícím období zahájit složitá jednání o kompromisu se zástupci Rady, již text rozporují kvůli údajnému nesouladu s principem subsidiarity. Komise mezitím zvaží předložení modifikovaného návrhu (založeného na požadavcích EP), aby byl přijatelný i pro členské státy.

Komise předložila balík o bezpečnosti nepotravinářských výrobků a tržním dohledu

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council and the European Economic and Social Committee. More Product Safety and better Market Surveillance in the Single Market for Products ([COM\(2013\)74](#))

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on market surveillance of products and amending Council Directives 89/686/EEC and 93/15/EEC, and Directives 94/9/EC, 94/25/EC, 95/16/EC, 97/23/EC, 1999/5/EC, 2000/9/EC, 2000/14/EC, 2001/95/EC, 2004/108/EC, 2006/42/EC, 2006/95/EC, 2007/23/EC, 2008/57/EC, 2009/48/EC, 2009/105/EC, 2009/142/EC, 2011/65/EU, Regulation (EU) No 305/2011, Regulation (EC) No 764/2008 and Regulation (EC) No 765/2008 of the European Parliament and of the Council ([COM\(2013\)75](#))

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council and the European Economic and Social Committee. 20 actions for safer and compliant products for Europe: a multi-annual action plan for the surveillance of products in the EU ([COM\(2013\)76](#))

Report from the Commission to the European Parliament, the Council and the European Economic and Social Committee on the implementation of Regulation (EC) No 765/2008

of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93 ([COM\(2013\)77](#))

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on consumer product safety and repealing Council Directive 87/357/EEC and Directive 2001/95/EC ([COM\(2013\)78](#))

Komise 13. 2. 2013 [uveřejnila](#) balík mající na úrovni EU komplexně řešit otázku bezpečnosti nepotravinářských výrobků a tržního dohledu, čímž by se měla výrazně zvýšit ochrana spotřebitele.

Kontext a obsah

Balík se sestává (krom jiného) ze 3 klíčových položek: (1) [návrhu nařízení](#), které by mělo nahradit stávající [směrnici č. 87/357](#) (o výrobcích napodobujících potraviny) a [směrnici č. 2001/95](#) (o obecné bezpečnosti výrobků), (2) [návrhu nařízení](#) na jednotný tržní dohled (nová normy by měla pozměnit 22 stávajících směrnic a/nebo nařízení; např. [nařízení č. 765/2008](#) či „sektorální“ normy týkající se „harmonizovaných“ chemických produktů, hraček, ochranných pomůcek, kosmetiky, jachet ap.) a (3) [20bodo- vého víceletého plánu](#) na tržní dohled pro roky 2013–2015 (ve stávajícím regulačním rámci), tedy než vstoupí v účinnost nová legislativa (tj. oba výše zmíněné návrhy).

Dnes je údajně problematické především to, že zatímco směrnice č. 2001/95 se vztahuje na všechno (nepotravinářské) spotřebitelské zboží (tzv. harmonizované i neharmonizované), pak ostatní zmíněné normy se vztahují jen na zboží harmonizované, ale pro využití nejen spotřebiteli, ale i profesionály. V budoucnu by měla být Komise oprávněna prostřednictvím komitologie přijímat opatření k okamžitému omezení prodeje některých produktů, či dokonce k jejich stažení z trhu, to vše dle jednotných pravidel, která podle ní (a údajně i podle zainteresovaných aktérů, např. BEUC) dnes neexistují. Odpovědnost za případnou škodu, likvidovanou na účet národních států, by měl v daných případech nést výrobce a/nebo příslušný importér (ze třetí země). Na úrovni EU by mělo ke koordinaci národních úřadů (a Komise a zainteresovaných aktérů) vzniknout Evropské fórum pro tržní dohled, plně financované z prostředků Komise.

Komise cílí na to, aby došlo ke sladění povinností výrobců, dovozců a distributorů kvůli zajištění bezpečnosti veškerého spotřebního zboží. Nástroje na

prosazování „bezpečnostních a dalších požadavků souvisejících s produkty“ by měly být efektivnější mj. proto, že by měl existovat jediný soubor pravidel tržního dohledu a měla by být zajištěna možnost zpětného vysledování (traceability) spotřebního zboží v rámci [celého dodavatelského řetězce](#).

Výrobci a dovozci by měli dle čl. 7 [návrhu](#) (založeného kvůli vyloučení potenciálních konfliktů s WTO záměrně na čl. 114 Smlouvy o fungování EU, ne na čl. 207) garantovat, že výrobky ponesou označení země původu produktu. Kde to velikost nebo charakter produktu neumožňuje, mělo by být označení uvedeno na balení nebo v dokumentu, který je k produktu přiložen. U produktů vyrobených v EU by mělo být na výrobcích uvedeno buď „EU“, nebo název příslušného členského státu.

De facto jde o další pokus Komise (zejm. pak komisařů Antonia Tajaniho a Tonia Borga, v opozici ke komisařům Karlu De Guchtovi, Cecilii Malmström a Januszi Lewandowskému) dosáhnout povinnosti uvádět na výrobcích zemi původu, jak je to běžné jinde. Naposledy Komise předložila legislativní [návrh](#) v daném směru v roce 2005, ovšem nebyl schválen kvůli neshodám mezi „jižními“ a „severními“ zeměmi EU (ty první jej, stejně jako EP, který se vyjádřil v říjnu 2010, podporovaly; více v příspěvku „EP: Zboží musí jasně obsahovat zemi původu“, [Monitoring říjen 2010](#)). A i nyní se proti návrhu již ozvaly země jako Švédsko, Dánsko či Nizozemsko. Do budoucna by se také měly sladit postupy označování nebezpečných výrobků v systému [RAPEX](#) a v Informačním a komunikačním systému pro tržní dohled ([ICSMS](#)).

Další vývoj

Oba předložené legislativní návrhy by měla projednat Rada s EP (procedurou spolurozhodování), a to tak, aby se obě nová nařízení mohla začít uplatňovat od roku 2015.

VNĚJŠÍ VZTAHY

V Bruselu se uskutečnil summit EU–Ukrajina

[Council of the European Union: 16th EU-Ukraine Summit: Joint Statement, Brussels, 25 February 2013](#)

25. 2. 2013 se v Bruselu uskutečnil další ze [summitů](#) EU–Ukrajina. Po chladnějším období, které bylo ve vztazích obou aktérů poznamenáno především kauzou odsouzení bývalé ukrajinské premiérky Julie Tymošenko k mnohaletému

vězení, se na obzoru rýsuje podpis dohody o přidružení, která zahrnuje také vytvoření komplexní a prohloubené zóny volného obchodu mezi oběma aktéry.

K podpisu by mělo dojít během litevského předsednictví v listopadu 2013 ve Vilniusu, je však podmíněn některými konkrétními požadavky ze strany EU. Právě podmínky této dohody byly hlavním tématem bruselského summitu.

Kontext

Jak již bylo zmíněno, vztahy EU a Ukrajiny byly na konci roku 2011 a v průběhu roku 2012 poznamenány kauzou odsouzení a uvěznění bývalé premiérky Tymošenkové. Nad průběhem procesu, rozsudkem i údajným hrubým zacházením s bývalou ukrajinskou političkou během jejího pobytu ve vězení se v oficiálních prohlášeních [pozastavovala](#) vysoká představitelka EU pro SZBP Catherine Ashton, daným záležitostí se věnovalo i [usnesení EP](#). Kauza soudního procesu a politická situace na Ukrajině byly přímo spojovány s budoucností popisu asociační dohody a v souvislosti s děním obklopujícím parlamentní volby na Ukrajině v říjnu 2012 se dokonce ani na podzim roku 2012 neuskutečnil pravidelný summit EU–Ukrajina.

Na druhé straně nelze zapomínat na skutečnost, že Ukrajina je strategicky důležitou zemí v rámci východní dimenze evropské sousedské politiky a programu východního partnerství, osud jejich vztahů s EU bývá i odborníky nezdědka spojován s dalším osudem samotného programu, který EU vytvořila v roce 2009 pro 6 sousedících států, které byly v minulosti součástí SSSR. I to může být důvodem, proč se EU rozhodla po chladnějším období k určitému posunu ve vztazích s Ukrajinou.

Rada pro zahraniční věci v prosinci 2012 přijala [závěry](#) potvrzující zájem EU o zintenzívnění vztahů s Ukrajinou. Konstatovala zde ovšem také znepokojení nad zhoršením politické situace v některých oblastech, především v souvislosti s průběhem parlamentních voleb na podzim 2012 a v souvislosti s některými soudními procesy.

Vyzvala k řešení těchto problémů, k dalším reformám především v oblasti justice a také k tomu, aby se Ukrajina v obchodních vztazích vzdala některých praktik, které by mohly být kvalifikovány jako porušování pravidel WTO, jíž je Ukrajina členem.

EU je po Rusku druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem Ukrajiny. V roce 2011 Ukrajina realizovala s EU 29% celkového objemu svého zahraničního obchodu (v absolutních číslech to bylo více než 38 mld. €), v němž pře-

važuje dovoz z EU na Ukrajinu v objemu cca 24 mld. € (ukrajinský vývoz do EU dosahoval v roce 2011 cca 14,5 mld. €).

S Ukrajinou a možným podpisem dohody, která by zahrnovala také vytvoření prohloubené FTA, jsou tedy i v EU spojována určitá očekávání a příležitosti. EU na Ukrajinu vyváží především průmyslové výrobky (stroje, motorová vozidla, produkty chemického průmyslu), zatímco Ukrajina chce na evropských trzích vedle průmyslových výrobků uplatňovat také potravinářské produkty (což ovšem vzhledem k přetrvávajícímu protekcionismu v této oblasti ze strany EU není jednoduché, otázka zemědělství a obchodu se zemědělskými produkty ostatně náležela k nejobtížnějším kapitolám jednání o asociační dohodě) a také suroviny. V poslední době média v EU zaujala zpráva o ambicích Ukrajiny v oblasti těžby břidlicového plynu, jehož zásoby by na Ukrajině měly patřit dle odhadů k největším v Evropě. V lednu 2013 ukrajinští představitelé podepsali se společností Royal Dutch Shell kontrakt v hodnotě několika miliard USD týkající se průzkumu ložiska břidlicového plynu v oblasti Juzivská. Hovoří se také o možnosti využití amerických technologií na těžbu nekonvenčního plynu na Ukrajině. Je tedy otázkou, zda určité posuny v rétorice EU vůči Ukrajině ne-souvisejí i s tímto vývojem.

Obsah

Předseda ER Van Rompuy v [tiskovém prohlášení](#) označil bruselský summit EU–Ukrajina za konstruktivní, naznačující velký potenciál pro prohlubování vzájemných vztahů v budoucnosti. Jednání se zaměřila především na 3 okruhy otázek související s podpisem asociační dohody: EU trvá na hmatatelném pokroku do května roku 2013 především v oblastech „selektivní spravedlnosti“ (narážka na průběh procesu s Tymošenkovou, ale také na uvěznění bývalého ministra vnitra Ukrajiny Jurije Locenka), voleb (především otázka průběhu parlamentních voleb, které se na Ukrajině uskutečnily v říjnu 2012) a reforem v rámci programu přidružení (týká se řady konkrétních problémů v politickém i ekonomickém sektoru, jako je zlepšování prostředí pro investice a podnikání na Ukrajině).

Dalšími projednávanými tématy byly makroekonomická situace na Ukrajině, která také pocítila důsledky ekonomické recese, včetně jednání o možnosti finanční pomoci ze strany EU, podpora mobility v souvislosti se zjednodušováním vízového režimu EU vůči Ukrajině a otázky regionální a mezinárodní bezpečnosti v souvislosti se současným předsednictvím Ukrajiny v OBSE. Ukrajina se již několik let angažuje také v problematice řešení

zamrzlého konfliktu v Podněstří (v podněsterské oblasti ostatně žije početné obyvatelstvo s ukrajinskými kořeny), předmětem jednání ukrajinského prezidenta Janukovyče s představiteli EU byla tedy i tato otázka, stejně jako vývoj rusko-ukrajinských a rusko-běloruských vztahů.

Předseda EK José Manuel Barroso *nešetřil* superlativy, pokud se jedná o povahu asociační smlouvy připravované k podpisu. Podle jeho slov je to nejpokročilejší smlouva tohoto typu (z hlediska prohloubení vzájemných vztahů), jakou kdy EU vyjednala.

Podle Barrosa přináší konkrétní benefity jak EU, tak ukrajinským občanům, především skrze vybudování prohloubené FTA – až 90 % ukrajinského práva by se také postupně mělo harmonizovat s *acquis communautaire*. K významným posunům může v budoucnu dojít také v oblasti vízového styku.

Vzhledem k již zmíněné poznámce o ukrajinských ambicích týkajících se těžby břidlicového plynu stojí za zaznamenání, že jednání s ukrajinským prezidentem se vedle předsedy ER van Rompuye, předsedy EK Barrosa a komisaře pro rozšiřování a evropskou sousedskou politiku Štefana Füleho zúčastnil také komisař pro energetiku Günther Oettinger. Pravdou však je, že součástí jednání měly být i standardní otázky finanční asistence EU Ukrajině při modernizaci její plynovodní sítě a dalších reformách v energetickém sektoru, k čemuž se EU zavázala již na jaře 2009, krátce po tzv. rusko-ukrajinské plynové krizi. Účast komisaře EU pro energetiku tedy byla v tomto kontextu logická.

Další vývoj

Z výsledků summitu vyplývá, že navzdory přetrvávajícím problémům je reálná možnost podpisu asociační dohody na summitu Východního partnerství v listopadu 2013 ve Vilniusu. EU jej ale podmiňuje jasnými a „odhodlanými“ kroky Ukrajiny v definovaných oblastech (volební zákon, agenda reform v souladu s asociační dohodou a justice) a je otázkou, zda to bude naplněno.

Ukrajinský prezident Viktor Janukovyč navíc v rámci své „multivektorové“ politiky nezapomíná ani na silného ruského souseda, v červnu 2012 ukrajinský parlament ratifikoval dohodu o volném obchodu v rámci SNS.

V obavách z určitých odvetných opatření, které by mohla v souvislosti s podpisem asociační smlouvy mezi EU a Ukrajinou přijmout vůči Ukrajině existující rusko-bělorusko-kazašská celní unie, ukrajinská strana zdůrazňuje, že chce vedle podpisu dohody s EU rozvíjet intenzivně také vztahy s Ruskem (v oblastech společných zájmů). Potenciální vstup

Ukrajiny do celní unie s RF, Běloruskem a Kazachstánem by však nebyl kompatibilní s možností vytvoření prohloubené FTA s EU. Navzdory tomu názory o tom, že Ukrajina by mohla v budoucnu ležet v jakémsi průsečíku dvou ekonomických zón a potenciálně se stát i jakýmsi spojovníkem mezi EU a ruskými integračními snahami v eurasijské oblasti, lze nalézt i u některých ruských ekonomů. Ukrajinská inherentní pozice mezi Ruskem a EU tedy bude zřejmě i nadále rozhodujícím způsobem ovlivňovat nejen zahraniční politiku země.

VNITŘNÍ TRH

EP a Rada se konečně shodli na nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank (a omezení bonusů pro bankéře)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky ([KOM\(2011\)452](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky a o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES o doplňkovém dozoru nad úvěrovými institucemi, pojišťovny a investičními podniky ve finančním konglomerátu ([KOM\(2011\)453](#))

Zástupci Rady a EP se 27. 2. 2013 po měsících formálních i neformálních jednání *shodli* na kompromisu týkajícím návrhů o kapitálové přiměřenosti bank a omezení bonusů pro bankéře.

Kontext

Komise balík 2 rozsáhlých návrhů (celkem čítají 691 stran!), jež by měly v EU implementovat tzv. dohodu *Basel III*, výstup Basilejského výboru pro bankovní dohled, uveřejnila v červenci 2011 (více v příspěvku „Komise uveřejnila návrhy na implementaci dohody Basel III v EU“, [Monitoring červenec/srpen 2011](#)). Basilejský výbor pro bankovní dohled v září 2010 *oznámil*, že finanční instituce (zejm. banky působící primárně mezinárodně) by měly mezi lety 2013–2015 kvůli zvládnutí potenciálních krizí navýšit své rezervy z 2,5 % alespoň na 7 %, aby do budoucna nebylo nutné je saturovat z veřejných prostředků (Komise v dané souvislosti dosud schválila státní podporu finančním institucím ve výši 4,1 bil. €, z čehož více než 2 bil. € byly alokovány v letech 2008–2009).

Doporučení záhy získalo podporu G20, přičemž EU (Komise) dala najevo, že hodlá být ještě „ambi-

cióznější“, kupř. pokud jde o sankce za nedodržení předepsaných požadavků nebo tím, že Basel III uplatní na všechny banky a investiční společnosti působící na jejím území – ne však na pojišťovny a investiční fondy („mezni případy“, kdy banky tvoří konglomerát např. s pojišťovnami, by měla řešit další revize [směrnice č. 2002/87](#), tzv. FICOD Directive; více v příspěvku „Rada přijala směrnici o finančních konglomerátech, [Monitoring listopad 2011](#)).

V pozadí stojí mj. i snaha Komise dosáhnout situace, kdy banky budou samy dostatečně silné, aby nepodléhaly destabilizaci po negativním hodnocení nějakou (americkou) ratingovou agenturou, popř. aby snáze procházely tzv. zátěžovými testy.

Komise tvrdí, že ideální stav nastane, pokud Basel III implementují (alespoň) všechny země G20. Minimálně s USA vede v tomto směru dialog – na platformě [EU-US Financial Markets Regulatory Dialogues](#).

Komise si od implementace dohody Basel III v EU slibuje, že banky v Evropě budou „silnější a zodpovědnější“, tj. že navýšením rezerv (sumárně o 460 mld. € od 1. 1. 2013 do 1. 1. 2019) dojde (1) k posílení odolnosti celého bankovního sektoru v EU (celkem cca 8 300 bank, z čehož 13 % jsou družstevní záložny), (2) ke snížení eventuality propuknutí jeho vážné krize až o 70 %, (3) ke zvýšení HDP EU o 0,3–2 procentní body ročně, přičemž (4) bude zajištěno, že banky budou i nadále „financovat hospodářskou aktivitu a růst“ (reálná evropská ekonomika je v porovnání např. s americkou výrazně závislá na bankovních úvěrech).

Výbor ECON přijal svou pozici k návrhům jednomyslně v květnu 2012, stejně jako Rada. Ta ovšem svůj tzv. obecný přístup přijala až po předložení 4. návrhu dánského předsednictví a obtížných 16hodinových jednáních. Od té doby se zástupci EP a Rady scházeli (za moderace Komise) k nesčetným jednáním, aby dosáhli kompromisu.

Obsah a sporné body

Zjednodušeně lze konstatovat následující: EP v rámci kompromisu „zvítězil“ ve věci bonusů pro bankéře a vyšší transparentnosti fungování bank, Rada pak (částečně) v otázce flexibility uplatňování pravidel týkajících se povinných bankovních rezerv (v závislosti na situaci na domácím, např. nemovitostním trhu toho kterého členského státu a bez ohledu na názor Komise).

Kompromis po bankách působících v EU požaduje, aby držely více kvalitnějšího kapitálu (Basel III takový kapitál určuje 14 kritérii; srov. čl. 26 návrhu nařízení), aby mohly odolávat budoucím otřesům samy, bez pomoci z veřejných prostředků. Současné

s tím by se měl posílit i dohled příslušných národních i unijních orgánů (EBA) nad bankovními rezervami. Výsledkem by měl být jednotný soubor pravidel slučující všechny relevantní právní předpisy EU, zejm. [směrnice č. 2006/48](#) a [č. 2006/49](#) o kapitálových požadavcích (tzv. CRD Directives; obě ve znění pozdějších revizí), a omezující až na některé výjimky kompetence členských států, přičemž přísnější pravidla by se měla vztahovat na tzv. systémově významné finanční instituce (systemically important financial institutions; SIFIs).

Kapitálové rezervy by měly všechny banky (vedle minimálních 8 % kapitálových požadavků poměřovaných rizikovostí aktiv dané finanční instituce; tzv. Common Equity Tier 1 neboli CET1) udržovat dvojí: 1. rezerva stejná pro všechny banky v EU (Capital Conservation Buffer; 2,5 %; rezerva budovaná za příznivých ekonomických okolností s cílem překonat potenciální obtíže trvající v řádu let; v případě jejího nenaplnění by měla být finanční instituce omezena při vyplácení dividend a bonusů), 2. „proticyklická“ rezerva určená na úrovni členských států (0–2,5 %; rezerva by měla být příspěvkem dané finanční instituce stabilitě bankovního sektoru daného členského státu jako celku; v případě jejího nenaplnění by měla být finanční instituce obdobně jako v předchozím případě omezena např. při vyplácení bonusů či při poskytování fakultativních příspěvků na penzijní připojištění svých zaměstnanců).

EP se při negociacích soustředil hlavně na to, aby přísnější kapitálové požadavky neznamenal nižší míru úvěrování malých a středních podniků nebo tzv. start-upů (nových malých podniků s potenciálem brzkého vysokého růstu; tj. aby byly flexibilnější) a aby – v daných návrzích poněkud nesystematicky – bonusy bankéřům nepřesahovaly jejich fixní mzdy. Výsledná dohoda s Radou to – navzdory pozici Velké Británie, jednoho z bankovních center Evropy a světa – respektuje. Nicméně pokud se 65 % akcionářů držících alespoň 50 % akcií příslušné banky (nebo 75 % akcionářů, není-li možné určit uvedené kvórum) vyjádří pro, bonusy pro bankéře by měly moci dosahovat až dvojnásobku jejich mzdy – s tím omezením, že alespoň čtvrtina bonusů by jim měla být zadržena minimálně na dobu 5 let, aby bankéři byli motivováni na problematiku „nahlížet z dlouhodobého hlediska“. Fungování bank by dle kompromisu mělo být také transparentnější. Banky by měly každoročně (počínaje rokem 2015) uveřejňovat své zisky, daně, které odvedly, podporu, kterou obdržely, obrát a počet zaměstnanců. Již v roce 2014 by měla uvedené údaje obdržet Komise, která by na jejich základě měla připravit tzv. hodnocení dopadu a případně přijmout adekvátní legislativní akt (v přenesené pravomoci).

Další kroky

Nová pravidla měla původně začít platit od 1. 1. 2013 (více v příspěvku „Komise předložila další konkrétní návrhy na vznik bankovní unie“, [Monitoring září 2012](#)). S jejich včasným přijetím ovšem neměla (a nemá) problém jen EU, ale např. i USA.

V následujícím období by měl být dojednaný kompromis formalizován a schválen jak Radou, tak EP (Radou patrně již v 5. 3. 2013, plénem EP nejspíše ve dnech 15.–18. 4. 2013), aby se nová pravidla mohla uplatnit od 1. 1. 2014.

ZEMĚDĚLSTVÍ**Reforma SZP a koňské maso na programu Rady**

Press Release. 3225th Council meeting. Agriculture and Fisheries, Brussels, 25–26 February 2013 ([6748/13](#))

Zasedání Rady ministrů zemědělství ve dnech 25.–26. 2. 2013 se v oblasti SZP věnovalo především 2 tématům: reformě SZP, která je již během posledních 14 měsíců evergreenem těchto jednání, a politice zdraví a ochrany spotřebitele v souvislosti s nejnovější aférou týkající se označování některých výrobků z hovězího masa, která se objevila v rámci potravinářských trhů několika zemí EU včetně ČR.

Kontext

V Radě pokračuje již více než roční jednání o podrobnostech připravované reformy SZP na základě [balíku legislativních návrhů](#), který EK zveřejnila v říjnu 2011. V prosinci 2012 odcházející kyperské předsednictví představilo Radě [zprávu](#) o dosavadním pokroku jednání, která odhalila ještě řadu přetrvávajících sporných bodů.

Mj. k nim patřily otázky konvergence přímých plateb, zastropování přímých plateb v souvislosti s velikostí zemědělského podniku a ozelenění SZP (sporným bodem je především povinné vyčlenění 30% národní obálky na platby spojené s ekologickou dimenzí SZP). Další spornou otázkou je dobrovolnost dalších plateb navrhovaných v rámci prvního pilíře (např. podpora mladým zemědělcům, podpory LFA) a problém, zda mají být tyto další platby v rámci prvního pilíře zavedeny členskými státy povinně, nebo budou mít státy větší prostor přizpůsobit tyto mechanismy svým podmínkám. ČR i některé další státy, které vstoupily do EU v rámci východního rozšíření, zajímá také otázka budoucnosti plateb SAPS, zda je bude možné používat i po roce 2013 jako alternativu novým mechanismům, či ne.

Z hlediska ČR je důležitá také otázka plánovaného rušení kvót na některé zemědělské komodity, zejm. na cukr. K nevyřešeným tématům patřily také některé otázky týkající se pozice producentů organizací či rozvoje venkova a v neposlední řadě i otázka, do jaké míry přináší projednávaná reforma skutečné zjednodušení SZP (více v příspěvku „Končící kyperské předsednictví prezentovalo na Radě zprávu o reformě SZP“, [Monitoring prosinec 2012](#)).

V lednu 2013 hlasoval o zprávách a pozměňovacích návrzích týkajících se reformy také výbor AGRI v rámci EP.

Hlasování přineslo některé modifikace či zpřesnění původního návrhu EK (otázka definice tzv. aktivního zemědělce, který jediný by měl mít nárok na platby v rámci prvního pilíře SZP; rychlejší konvergence přímých plateb; větší flexibilita v oblasti ozelenování SZP či posílení producentů organizací). V pozitivním smyslu přijal AGRI některá opatření týkající se snižování administrativního břemene dopadajícího na zemědělce, na druhou stranu ale schválil z hlediska ČR nepopulární zastropování výše přímých plateb (omezení výše ročních přímých plateb na zemědělský podnik na 300 tis. € a dílčí redukce pro zemědělce pobírající roční platby ve výši 250–300 tis. €, 200–250 tis. € a 150–200 tis. €). Nepodařilo se schválit některé návrhy na ještě drastičtější krácení přímých plateb, ale ani návrh odmítnutí zastropování úplně (více v příspěvku „Reforma SZP předmětem hlasování AGRI a jednání Rady“, [Monitoring leden 2013](#)).

Oblasti zemědělství se dotkly také [výsledky summitu](#), který v únoru 2013 jednal o finanční perspektivě 2014–2020.

Pokud jde o druhý nejdůležitější problém projednávaný na únorové Radě ministrů pro zemědělství, jedná se o v posledních měsících silně medializovanou aféru týkající se nálezů koňského masa v produktech, které měly být podle značení původně vyrobeny z masa hovězího.

Vše začalo nálezem koňského masa v hovězích burgrech v Irsku v lednu 2013 a následovala další odhalení v dalších členských státech. Téma se částečně dotklo také ČR (konina byla nalezena i v některých produktech zahraniční provenience prodávaných na českých trzích, např. v lasagních).

Aférou se zabýval v únoru 2013 ještě před zasedáním Rady na úrovni ministrů Coreper a 13. 2. 2013 také [neformální ministerské zasedání](#), které svolalo irské předsednictví. Zúčastnili se ho ministři zemí nejvíce postižených příslušnou aférou, tedy Francie, Lucemburska, Polsko, Rumunsko, Švédsko a Velká Británie.

Ministři se dohodli na spolupráci národních kontrolních úřadů při odhalování dalších případů kla-

mavého označování produktů z hovězího masa a při hledání zdroje aféry.

Obsah

Reformě SZP se věnovaly 2 veřejné debaty. První se týkala problematiky přímých plateb a pozměňovacích návrhů k původním návrhům EK, důležitou otázkou byla již zmíněná otázka konvergence.

V případě přímých plateb šlo o projednávání možných kompromisů v několika otázkách. Na jedné straně se jednalo o požadavek některých starších členských zemí používajících pro přímé platby systém SPS na zmírnění požadavků týkajících se interní konvergence (v rámci jednotlivých členských států). Konkrétně řečeno, žádali spíše částečnou nežli úplnou konvergenci do roku 2019 či pozvolnější kroky při dosahování konvergence v prvních letech. Státy používající zjednodušený systém SAPS, včetně ČR, zase žádaly, aby mohly pokračovat v používání tohoto mechanismu kalkulace přímých plateb ještě během přechodného období až do roku 2020. Pro tento požadavek vyjádřily pochopení i některé státy používající systém SPS a zvážit jej přislíbila i EK.

Druhá z veřejných debat byla věnována tématu transparentnosti. V září 2012 EK publikovala [návrh](#) týkající se změn v oblasti zveřejňování jmen konkrétních adresátů podpor v oblasti SZP.

Publikaci jmen konkrétních příjemců přímých plateb a prostředků na rozvoj venkova současně ve svém hlasování v lednu 2013 odmítl výbor AGRI. Je otázkou, do jaké míry se požadavky na transparentnost při nakládání s finančními prostředky poskytovány v oblasti SZP shodují s cílem zajistit současně ochranu osobních dat.

Nový návrh EK stanovuje limity, od jaké výše bude možné příjemce plateb v rámci SZP zveřejňovat, současně ale požaduje zveřejňování detailnějších informací o příjemcích i o vyplacených podporách. Některé členské státy se přitom postavily za zveřejňování seznamů všech příjemců plateb v rámci SZP, jiné se naopak obávají, že by zveřejnění těchto dat mohlo ohrozit osobní život příjemců a další skupina požaduje ještě další detailní posouzení této otázky.

V případě klamavého označování produktů z koňského masa jako výrobků z hovězího EK navrhla v rámci celé EU namátkové testy DNA mající odhalit přítomnost koňského masa.

Testy mají být uskutečňovány během 3 měsíců s první fází v průběhu března 2013, na základě doporučení EK členskými státy. Většina zástupců členských států je na jednání Rady přivítala. Aféru s koňským masem v hovězích produktech považují

některé členské státy, nejen jejich představitelé, ale i veřejnost, za impuls pro vydání legislativního opatření, které by mělo zajistit označování původu masa v produktech ze zpracovaného masa. Tím by EU podle [tiskové zprávy](#) z jednání Rady navrátila spotřebitelům důvěru, kterou postupně ztrácejí pod vlivem stále častějších afér s kontaminací potravinářských produktů nabízených na trzích EU či pod vlivem případů klamání spotřebitele.

Zde je nutné poznamenat, že přítomnost koňského masa v produktech z masa hovězího neznamena přímé ohrožení zdraví a života spotřebitele, jako tomu bylo u předcházejících afér kontaminace některých masných výrobků pocházejících z Německa dioxiny nebo případů s přítomností posypové soli či jedovatých látek v polských produktech objevujících se na českém trhu. Je ale možné považovat za pozitivum, pokud by se tento případ stal impulzem pro legislativní opatření vyžadující důslednější označování původu potravinářských produktů i ingrediencí, z nichž jsou vyrobeny. Názor na efektivitu případných dalších legislativních opatření však není mezi členskými státy jednotný.

Postoj ČR

ČR zastupovaná na jednání Rady ministrem Petrem Bendlem a dalšími reprezentanty Ministerstva zemědělství ČR i Stálého zastoupení ČR v Bruselu v otázce přímých plateb [opakovala](#) své stanovisko podpory konvergence přímých plateb napříč členskými státy, tedy narovnání stávajících rozdílů mezi někdejšími „staršími“ a „novějšími“ členskými státy.

Podmínky pro využívání jednotlivých opatření a mechanismů SZP by měly být pro všechny členské státy stejné.

V případě zveřejňování dat o příjemcích zemědělských podpor ministr Bendl zdůraznil, že ČR dlouhodobě zastává podporu transparentnosti a považuje veřejnou kontrolu nakládání s finančními prostředky v oblasti SZP za legitimní. V případě klamavého označování produktů z hovězího masa obsahujících maso koňské ČR náleží k zemím, které tento případ považují za impuls k podniknutí dalších kroků, které by měly podobné případy ohrožení spotřebitele v EU eliminovat.

Zlepšen by měl být systém sdílení informací a jejich vymahatelnosti a koordinování úředních kontrol v rámci jednotného trhu zaměřených nejen na zdravotní nezávadnost, ale také na kvalitu produktů.

Z hlediska ČR jsou za citlivou otázku považovány především případy nálezů nebezpečných polských potravin na našem trhu, které Potravinářská komora ČR hodlala řešit až prostřednictvím radikálního

kroku – dočasného zákazu dovozu polských potravin na český trh. V této souvislosti je však třeba zvažovat i nežádoucí důsledky takového opatření, které by se zřejmě projevily na českém trhu s potravinami (viz situace na českém trhu s vejci na počátku roku 2012), stejně jako diplomatické důsledky tohoto kroku.

Další vývoj

Jak otázky transparentnosti zemědělských podpor, tak budoucnosti přímých plateb zřejmě ještě budou předmětem jednání v Radě, ačkoli instituce EU se již budou v následujících měsících snažit vést jed-

nání o návrzích, které by měly být přijaty do konce roku 2013 a postupně implementovány i na národní úrovni, do finále.

Pokud se jedná o otázku označování masných produktů a aféru s přítomností koňského masa v produktech z hovězího, EK má zveřejnit zprávu o výsledcích první fáze monitoringu příslušných produktů napříč EU v polovině dubna 2013. V prosinci 2013 by EK měla zveřejnit zprávu týkající se označování původu masa užívaného jako ingredience pro produkci masných výrobků.

VE ZKRATCE...

Lotyšsko a Polsko se chystají přijmout euro

Lotyšsko splňuje kritéria na přijetí eura již nyní a mohlo by se stát 18. členem eurozóny na začátku roku 2014. Lotyšská ekonomika je příkladem pro všechny – v roce 2012 rostla tempem 5,2%, rozpočtový deficit měla 1,5% HDP a vládní dluh 42% HDP. Do svého práva začlenila pravidla rozpočtové disciplíny uvedená v tzv. fiskálním paktu (více v příspěvku „Lotyšsko podá v únoru 2013 přihlášku do eurozóny“, Ve zkratce ..., [Monitoring prosinec 2012](#)). Poté, co se přípravy na přijetí eura rozběhly naplno v Lotyšsku, debata o přistoupení k euru se otevřela i v Polsku. Za současného stavu (snižování inflace, úrokových sazeb i dluhu) by Polsko mohlo splňovat kritéria v roce 2015.

Hrozba, že Kypr zbankrotuje, roste

Ratingová agentura Standard&Poors udělila Kypru rating CCC+, což je slabá země s materiálním rizikem a nesplácením dluhu. Eurozóna a MMF stále váhají a zvažují, zda zemi půjčit, aby svoje finance a zadlužení dostala pod kontrolu. Podle odhadů by Kypr potřeboval půjčku ve výši 17,5 mld. €, což odpovídá zhruba ročnímu výkonu ekonomiky (více v příspěvku „Leden v eurozóně? Relativní klid“, [Monitoring leden 2013](#)). Kypr nemá více jak rok přístup na kapitálové trhy. Eurozóna odsunula svoje rozhodnutí až po prezidentských volbách, které se uskutečnily v únoru 2013 a vyhrál je konzervativní politik Nikos Anastasiadis. Tuto volbu EU přijala s úlevou a Francie a Německo ihned uvedly, že věří v uzavření nějaké dohody o možné půjčce do konce března 2013.

Komise: REACH je úspěch

Komise 5. 2. 2013 [zveřejnila zprávu](#), z níž podle ní vyplývá, že poté, co před 5 lety vstoupilo v platnost [nařízení č. 1907/2006](#), všeobecně známé jako REACH (registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek), se stalo používání chemikálií v EU „výrazně bezpečnějším“, což v zásadě potvrzuje i CEFIC (méně již Rada, která se otázkou [zabývala](#) 19. 2. 2013). Podniky již u ECHA nechaly zaregistrovat 30 601 žádostí s popisem způsobu použití a vlastností 7 884 chemických látek vyrábě-

ných nebo uváděných na trh. Podle [Eurobarometru](#) se 61% Evropanů domnívá, že chemické látky jsou bezpečnější než před 10 lety. Na druhou stranu ale REACH negativně dopadl na malé a střední podniky. Komise proto pro ně hodlá navrhnout snížení registračních poplatků (což kvituje např. organizace Greenpeace, která jinak implementaci REACH kritizuje jako zbytečně pomalou). Další změny, jež by měly být v dohledné době navrženy také, by už měly být spíše marginální: má jít např. o požadavek na zvýšení kvality registrační dokumentace či na používání bezpečnostních listů jako hlavního nástroje řízení rizik nebo pokračování v rozvoji alternativních metod, pokud jde o testy na zvířatech. V nadcházejících měsících Komise uspořádá konferenci o přezkumu REACH. Kromě toho ve spolupráci s členskými státy a ECHA sestaví plán posuzování a určování látek vzbuzujících mimořádné obavy (substances of very high concern; SVHC), aby všechny tyto látky byly na příslušném seznamu do roku 2020.

Rada souhlasila s prodloužením zákazu vnášení tekutin do letadel

Rada 5. 2. 2013 se [rozhodla neoponovat](#) Komisi v přijetí [návrhu nařízení](#), které by mělo prodloužit zákaz vnášení tekutin nad 100 ml v příručních zavazadlech na paluby letadel (a revidovat tedy [nařízení č. 272/2009](#)). Původně měly restriktce skončit 29. 4. 2013, ale letiště zatím ve větší míře nedisponují příslušnými (spolehlivými) skenery. Nové nařízení definitivně vstoupí v platnost poté, co se proti němu aktivně nepostaví ani EP.

EP chce pomoci malým a středním podnikům. Další legislativou

Plénium EP 5. 2. 2013 [přijalo](#) poměrem 538:20:22 nelegislativní [zprávu](#) Philippa De Backera týkající se kroků, které by měla EU realizovat, aby napomohla malým a středním podnikům potýkajícím se s důsledky hospodářské krize. Podle EP je nejvhodnější legislativní cesta, a to např. k zajištění půjček, zejm. od těch bank, které během krize získaly veřejnou podporu. Zlepšit by se měla i finanční gramotnost podnikatelů a jejich spolupráce s finančními institucemi. EU sama by pak měla podle EP brát při

přípravě svých pravidel vždy v úvahu situaci malých a středních podniků. Obecně je přijatý text pozoruhodný především tím, že postrádá jakýkoli obsah, s nímž by bylo možné dále relevantně pracovat. Ironik by dodal, že takový je úděl většiny nelegislativních zpráv, které na půdě EP vznikají.

EP pro tišší motorová vozidla

Plénum EP 6. 2. 2013 [přijalo](#) poměrem 401:228:20 [zprávu](#) Miroslava Ouzkého týkající se [návrhu](#) nařízení „o hladině akustického tlaku motorových vozidel“. Norma by měla po 6 letech od vstupu v platnost zpřísnit schvalování typu (nových) osobních automobilů, dodávek i autobusů. Jejich hlučnost by se měla snížit ze 74 dB na 68 dB (ve 2 fázích), v případě kamionů na 81 dB (rovněž ve 2 fázích). Kvůli spotřebitelům by měly být všechny nové vozy označeny štítky indikujícími jejich hlučnost. EP se postavil za Komisi, která návrh předložila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise: Silniční vozidla jsou hlučná, musí se ztišit“, [Monitoring prosinec 2011](#)), mj. v tom, že akceptoval její požadavek na obligatorní „ztlučnění“ jinak neslyšných elektromobilů (kvůli zajištění bezpečnosti silničního provozu). Zpráva nicméně neprošla v (přísnější) podobě, kterou v prosinci 2012 schválil ENVI, resp. socialisté, liberálové, zelení a komunisté (více v příspěvku „ENVI pro tišší motorová vozidla“, [Monitoring prosinec 2012](#)), což s politováním konstatovaly environmentalistické organizace typu T&E. Naposledy byla hlučnost motorových vozidel legislativně snižována v roce 1995. Nominálně se od 70. let 20. století, kdy byla přijata první relevantní opatření, snížila až o 90%, ovšem současně se zvýšilo množství automobilů, takže ve výsledku se podle Komise hlučnost silničních vozidel snížila nejvýše o 2 dB. Zpravodaj by měl v následujícím období zahájit jednání o kompromisním znění návrhu se zástupci Rady.

Komise předložila směrnici o bezpečnosti sítí a informací

Komise 7. 2. 2013 [zveřejnila strategii](#) počítačové bezpečnosti „Otevřený, bezpečný a spolehlivý kybernetický prostor“ a [návrh směrnice](#) o bezpečnosti sítí a informací (Network Information Security; NIS). Strategie obsahuje 5 priorit: 1. dosažení kybernetické odolnosti; 2. snížení počítačové kriminality; 3. rozvoj politiky počítačové obrany; 4. rozvoj průmyslových a technologických zdrojů pro počítačovou bezpečnost; 5. vypracování ucelené mezinárodní počítačové politiky EU. Nová směrnice by měla po všech členských státech (resp. dedikovaných orgánech), hlavních poskytovatelích služeb na internetu i provozovatelích kritické infrastruktury ([např.](#) provozovatelé elektronických obchodů, platebních

portálů, vyhledávačů a sociálních sítí a provozovatelé v oblasti energetiky, dopravy, bankovníctví a zdravotnických služeb, celkem [údajně](#) cca 40 tis. subjektů) po cca 10 letech údajně nevhodného přístupu založeného na dobrovolnosti obligatorně požadovat, aby zajistili „bezpečné a důvěryhodné digitální prostředí v celé EU“. Dotčení aktéři [by měli](#) vzájemně spolupracovat, předcházet rizikům, předávat včasná varování či provádět vzájemná hodnocení. Pokud tak nebudou činit, zejm. v případě „významných“ hrozeb (jejich povaha by měla být stanovena později aktem Komise v přenesené pravomoci), měly by být členské státy oprávněny je sankcionovat. Komise tvrdí, že podle Světového ekonomického fóra existuje 10% pravděpodobnost, že v nadcházejícím desetiletí dojde ke kolapsu významné kritické informační infrastruktury, což by mohlo způsobit škody ve výši přibližně 250 mld. \$. Ostatně v roce 2012 bylo [podle PricewaterhouseCoopers](#) napadeno hackery (v různé míře) 93% velkých evropských podniků. [Eurobarometr](#) týkající se kybernetické bezpečnosti pak v témže roce zjistil, že 38% uživatelů internetu změnilo své chování v důsledku obav o bezpečnost. Směrnici bude přijímat Rada s EP procedurou spolurozhodování. Implementována by měla být do 18 měsíců od svého vstupu v platnost.

Komise chce revoluci ve fotbale

Komise 7. 2. 2013 [uveřejnila studii](#) týkající se přestupů fotbalistů mezi kluby a konstatovala, že kluby za přestupy utratí přibližně 3 mld. € ročně, ale jen velmi málo z této částky (cca 2%) se dostane k menším klubům nebo amatérským sportovcům. Proto Komise doporučuje, aby „FIFA a národní fotbalové svazy přijaly pravidla, která zajistí přísnější kontroly nad finančními transakcemi, a aby byla zavedena ‚fair play daň‘ na poplatky za přestupy přesahující částku, na které se dohodnou sportovní řídicí orgány a kluby: tím by se mělo dosáhnout lepšího přerozdělování prostředků mezi bohatými a chudšími kluby“. Daná daň by měla být 8%. Studie nadto mj. navrhuje, aby se stanovil limit na počet hráčů v klubu a aby se ukončily praktiky, které neúměrně nadsazují výši poplatků za přestupy (protože pak se kluby zbytečně zadlužují). Dokument rovněž vyzývá k posílení „mechanismů solidarity“, které podpoří rozvoj mladých hráčů a zvýší jejich ochranu, a ke zlepšení spolupráce sportovních orgánů s orgány donucovacími za účelem boje proti praní špinavých peněz a korupci. Výsledky studie by měla podle Komise v dubnu 2013 prozkoumat „skupina odborníků zabývajících se dobrou správou v oblasti sportu“, aby mohla do konce roku 2013 podat zprávu ministrům v Radě.

Program Horizont 2020 ztratí 10 mld. €

V rámci víceleté finanční perspektivy [přijaté](#) Evropskou radou získá program pro posílení výzkumu, vývoje a inovací Horizont 2020 patrně jen 70,96 mld. €. Komise původně navrhovala rozpočet 80 mld. € (více v příspěvku „ITRE schválil nový rámcový program pro výzkum Horizont 2020“, [Monitoring listopad 2012](#)). EP již vyjádřil s tímto snížením nesouhlasný postoj, neboť investice do výzkumu považuje za hnací motor celé evropské ekonomiky. Trojstranná jednání o novém rámci začala v lednu 2013 a očekává se, že EP o něm bude hlasovat na jaře 2013.

Únorový summit se věnoval také vnějším obchodním vztahům EU

[Summit](#) konaný ve dnech 7.–8. 2. 2013 se vedle problému budoucí finanční perspektivy na období 2014–2020 zabýval také vnějšími obchodními vztahy EU. Zástupci hlav států a vlád členských států považují rozvoj vnějších obchodních vztahů EU současně také za impuls k podpoře růstu a zaměstnanosti. Podle optimistických odhadů se hovoří o možnosti zvýšení růstu HDP touto cestou ve střednědobém horizontu až o 2% a o vytvoření 2 mil. pracovních míst v EU. Prioritou EU by mělo být úspěšné zakončení dosud neuzavřených jednání WTO v rámci rozvojového kola z Dauhá. V prosinci 2013 by se přitom měla konat další konference ministrů WTO na Bali, kde se sice neočekává přímo uzavření mnohostranné dohody o další liberalizaci obchodních vztahů, závěry Rady ale vyzývají alespoň k dosažení pokroku v této oblasti. V oblasti bilaterálních obchodních vztahů hodlá EU podporovat zejména takové dohody, které jsou považovány za nejprínosnější právě z hlediska potenciálního hospodářského růstu a zaměstnanosti. Konkrétně jde především o obchodní dohody s USA, Kanadou a Japonskem. V případě USA EU podporuje uzavření komplexní obchodní dohody, v jejímž rámci by mělo docházet ke sblížení právních předpisů mezi EU a USA. Na nadcházejícím summitu EU–Japonsko se potom očekává zahájení jednání o dohodě mezi EU a Japonskem a dohoda s Kanadou má být uzavřena v blízké době. Ambice má EU také v bilaterálních obchodních vztazích s Čínou, v jejímž případě náleží k prioritám investice, přístup na trh, veřejné zakázky a právo duševního vlastnictví, a s Indií. Do summitu východního partnerství ve Vilniusu chce EU připravit dohody o přidružení a o vytvoření prohloubené FTA s Moldavskem, Gruzii a Arménií, podobná jednání chce EU zahájit také s Marokem a urychlit pokrok směřující k takovému jednání také s dalšími arabskými zeměmi, Tuniskem, Egyptem a Jordánskem.

Komise vydala aktualizovaného průvodce veřejnými službami

Komise 18. 2. 2013 [uveřejnila aktualizovaného 100stránkového průvodce](#) majícího osvětlit, jak se v kontextu služeb obecného ekonomického zájmu (tj. veřejných služeb) uplatní pravidla státní podpory, zadávání veřejných zakázek a pravidla vnitřního trhu. Nová verze průvodce určeného všem zainteresovaným aktérům reviduje původní dokument z roku 2010. Důvodem je nové legislativní prostředí (tzv. Almuniův balík nahrazující balík Monti-Kroes; více v příspěvku „Komise přijala balík týkající se státní podpory veřejným službám“, [Monitoring prosinec 2011](#), a v příspěvku „Komise přijala nařízení o podpoře de minimis podnikům poskytujícím veřejné služby“, [Ve zkratce..., Monitoring duben 2012](#)). Revidované [rozhodnutí](#) např. stanoví, že od oznamovací povinnosti vůči Komisi (týkající se státní podpory ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby) mají být osvobozeny všechny sociální služby a ostatní veřejné služby mají získávat výjimku automaticky jen za předpokladu, že výše náhrady nepřesáhne 15 mil. € ročně. Za státní podporu by od 31. 12. 2018 neměla být považována náhrada ve výši 500 tis. € v průběhu 3 let. Průvodce by měl být brzy [dostupný](#) ve všech úředních jazycích EU.

ENVI jednal o zdražení emisních povolenek

Výbor ENVI 19. 2. 2013 [přijal](#) poměrem 38:25:2 (v kontrastu k nezávazné pozici ITRE z ledna 2013) zprávu Matthiase Grooteho týkající se [návrhu nařízení](#) na revizi časového harmonogramu aukcí emisních povolenek a na odložení aukcí (tzv. backload) 900 mil. emisních povolenek z let 2013–2015 (400 mil., 300 mil. a 200 mil.) až do let 2019–2020 (300 mil. a 600 mil.). Komise návrh předložila v listopadu 2012 (více v příspěvku „Komise zdraží průmyslu emisní povolenky“, [Ve zkratce..., Monitoring listopad 2012](#)). ENVI nicméně schválil i pozměňovací návrh socialistů, liberálů, zelených a komunistů umožňující Komisi harmonogram aukcí v 8letém období začínajícím 1. 1. 2013 změnit jednou, navíc pouze za výjimečných okolností. Komise hodlá novým nařízením řešit stav, kdy se v důsledku hospodářského útlumu a vysokého množství povolenek na trhu cena 1 povolenky (reprezentující 1 t CO₂) snížila pod „kritickou“ hranici 10 € (dnes činí cca 3 €, přičemž ještě v roce 2008 byla na úrovni 20 € a vyšší), a celý systém tak v podstatě přestal na 11 tis. zapojených subjektů motivovat k tomu, aby své emise snižovali tak, jak Komise původně předpokládala, tedy výrazněji a rychleji. S pozicí přijatou ENVI ostře nesouhlasí konzervativci či lidovci

v EP, naopak proti nejsou zástupci výrobců elektřiny (Eurelectric).

Dohoda o jednotném patentovém soudu podepsána

Zástupci členských států (s výjimkou Bulharska, Polska a Španělska) [podepsali](#) 19. 2. 2013 mezinárodní [dohodu](#) o jednotném patentovém soudu, čímž formálně téměř završili negociace o evropském patentu, věcně zakončené v prosinci 2012 (více v příspěvku „EP i Rada definitivně schválili jednotný evropský patent, [Monitoring prosinec 2012](#)). Dohoda vzniklá mimo rámec EU vstoupí v platnost poté, co ji ratifikuje alespoň 13 členských států EU, předpokládá se, že do dubna 2014. Soud bude sídlit v Paříži, Londýně a Mnichově.

ECON patrně podpoří Komisi v boji proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem

Výbor ECON 19. 2. 2013 diskutoval o návrhu zprávy Mojce Klevy Kekuš týkající se [akčního plánu](#) pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům. Komise jej předložila v prosinci 2012 a zároveň uveřejnila 2 doporučení členským státům. [První doporučení](#) státy vyzývá, aby pomocí společných kritérií, přísnějších než běžné mezinárodní standardy OECD (nad rámec transparentnosti a výměny informací by se mělo zohledňovat i kritérium „férové soutěže“), určily daňové ráje a zapsaly je na národní „černé listiny“. [Druhé doporučení](#) se týká tzv. agresivního daňového plánování a navrhuje způsoby, jak zamezit tomu, aby se některé společnosti vyhýbaly „placení daní ve spravedlivé výši“ (resp. aby respektovali literu zákona, ale nikoliv jeho ducha, jak je přímo [uvedeno](#) v příslušné tiskové zprávě; více v příspěvku „Komise tvrdě proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)). Zpravodajka požaduje „komplexní strategii“, aby se objem stínové ekonomiky (nyní údajně cca 1 bil. €) snížil do roku 2020 na polovinu. Jedním z (legislativních) opatření by měla být možnost odebrat bankovní licence těm subjektům, které své klienty nabádají k vyhýbání se daňovým povinnostem či k daňovým únikům. Rovněž by měl být realizován kontroverzní projekt CCCTB a ukončen režim ničím neomeзованého bankovního tajemství. ECON by se měl otázkou zabývat znovu 20. 3. 2013. O zprávě by měl hlasovat 24. 4. 2013, plénum EP pak v květnu 2013.

Návrh zprávy JURI podporuje „28. právní režim“ pro přeshraniční obchod, otazníky ale zůstávají

Odpovědný výbor JURI 20. 2. 2013 předložil [návrh zprávy](#) Klaus-Heinera Lehneho a Luigiho Berlinguera týkající se „fakultativní společné evropské právní úpravy prodeje“ (více v příspěvku „Přeshraniční obchod v EU se má řídit ‚28. právním režimem‘“, [Monitoring říjen 2011](#)). Komise (a zejm. komisařka Viviane Reding) to hned [přivítala](#), neboť dokument její [návrh](#) podporuje, byť by se daný režim měl týkat primárně prodeje na dálku a/nebo online. Výbor ECON návrh Komise podpořil v říjnu 2012 (více v příspěvku „‚28. právní režim‘ pro přeshraniční obchod prošel výborem ECON, ale vyhráno zdaleka nemá“, [Monitoring říjen 2012](#)). Problémem nicméně zůstává, že proti návrhu se dlouhodobě staví jak spotřebitelská organizace BEUC, tak reprezentant malých a středních podniků UEAPME. V EP je striktně proti konzervativní frakce či frakce zelených, v případě lidovců a socialistů se podpora bude s největší pravděpodobností odvíjet od toho, zda se jim podaří prosadit vlastní pozměňovací návrhy. V Radě roste opozice vůči návrhu zejm. v Belgii, Německu, Rakousku a Velké Británii, jejichž parlamenty (resp. parlamentní komory) předložily [odůvodněná stanoviska](#) deklarující porušení principu subsidiarity. Podle uvedených zemí (ale např. i podle CCBE) je vadná zejm. právní báze (čl. 114 Smlouvy o fungování EU o sblížení ustanovení právních a správních předpisů členských států). Namísto ní by měl být použit spíše čl. 352 (tzv. klauzule flexibility), který ale vyžaduje namísto kvalifikované většiny v Radě jednomyslnost. Podporu návrhu v Radě zatím vyjadřují jen Lucembursko, Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Litva a Lotyšsko.

Komise předložila balík o sociálních investicích

Komise 20. 2. 2013 [uveřejnila rozsáhlý balík](#) 9 nezávazných dokumentů zaměřených na „sociální investice“ (zejm.) do dětí, lidí vyloučených z trhu práce, do dlouhodobé péče, na potírání bezdomovectví a na zefektivnění zdravotních systémů. Členské státy by měly položit „prioritní důraz na sociální investice, modernizovat své systémy sociální ochrany“ a využívat prostředků ESF. Komise hodlá jejich [výsledky](#) sledovat v rámci evropského semestru a „v případě potřeby vydá konkrétní doporučení pro jednotlivé země“. Balík volně navazuje na bílou knihu o „přiměřených, spolehlivých a udržitelných důchodech“ (více v příspěvku „Komise chce důchody ‚přiměřené, spolehlivé a udržitelné‘“, [Monitoring únor 2012](#)), balík týkající se zaměstnanosti (více v příspěvku „Komise představila svůj

pokus o nastartování hospodářského růstu v EU“, Ve zkratce..., [Monitoring duben 2012](#)), balík týkající se zaměstnanosti mladých (více v příspěvku „Komise chce, aby státy bojovaly s nezaměstnaností mladých“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)). Jedním z mála relevantních dopadů, který balík bude skutečně mít, je fakt, že Komise se v něm zavazuje k předložení legislativního návrhu o přístupu k základním platebním službám, jinak řečeno o přístupu k (bezplatnému) základnímu bankovnímu účtu (více v příspěvku „EP: Každý občan EU má právo na základní bankovní účet“, Ve zkratce..., [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Zainteresovaní aktéři (např. EPHA, CEEP) balík i přes jeho relativní vágnost v zásadě přivítali.

Počet českých europoslanců se od roku 2014 sníží na 21

Výbor AFCO schválil 20. 2. 2013 [návrh](#) týkající se distribuce křesel v EP od nového volebního období v roce 2014. Jde o to, že po volbách v roce 2009 vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, která omezuje počet europoslanců na 751 (včetně předsedy), a současně se v roce 2013 počítá se vstupem Chorvatska do EU, což rozšíří stávající počet členských států na 28. Počet parlamentních křesel připadajících na konkrétní členské země tedy bude nutno znovu přerozdělit. Pro ČR to bude znamenat opětovné snížení počtu europoslanců, a to ze stávajících 22 na 21. (V roce 2004, kdy ČR do EU vstupovala, bylo za tuto zemi voleno 24 poslanců.) Snížení počtu europoslanců se netýká jen ČR, o 1 poslance přijde celkem 11 stávajících členských zemí (vedle ČR ještě Rumunsko, Řecko, Belgie, Portugalsko, Maďarsko, Rakousko, Bulharsko, Irsko, Litva a Lotyšsko). Chorvatsko by mělo 1. 7. 2013 vstupovat do EU s 12 europoslanci (čímž se navýší počet ze stávajících 754 na 766), přičemž o jednoho vzápětí ve volbách 2014 přijde. Podle distribuce křesel na základě Lisabonské smlouvy by mu mělo náležet 11 poslanců. 3 europoslance ztratí nejpočetnější Německo, které jich má v současnosti 99; Lisabonská smlouva omezuje jejich počet na max. 96 poslanců na zemi. Distribuce parlamentních křesel je vypočítávána také s ohledem na demografické změny v jednotlivých zemích. O složení EP musí rozhodnout jednomyslně ER, EP o něm hlasuje prostřednictvím souhlasu. K hlasování pléna by mělo dojít v březnu 2013, příští volby do EP se mají konat v květnu nebo červnu 2014.

Soudní dvůr EU: Aerolinky musí odškodňovat cestující, kteří dorazí do konečné destinace s 3hodinovým zpožděním

Soudní dvůr EU 26. 2. 2013 [vydal](#) rozsudek ve věci [C-11/11](#) (Air France SA versus Heinz-Gerke Folkerts a Luz-Tereza Folkerts), z něž plyne, že letečtí přepravci by měli odškodňovat (dle [nařízení č. 261/2004](#)) i ty cestující, již (1) nestihnou navazující let a zároveň (2) dorazí do konečné destinace s min. 3hodinovým zpožděním. Výjimku z tohoto pravidla by měly představovat pouze mimořádné situace. Nový rozsudek věcně navázal na rozsudek ve věci [C-402/07](#) (z listopadu 2009) a rozsudek ve věcech [C-581/10 a C-629/10](#) (z října 2012), podle nichž cestující, kterým byl let zpožděn o 3 a více hodin, mohou obdržet jako odškodnění 250 €, 400 € nebo 600 € (pro lety do 1 500 km, do 3 500 km, resp. nad 3 500 km). Jinak řečeno, zrušení letu (explicitně ošetřené uvedeným nařízením) a zpoždění letu (normou přímo neupravené) by měly být z hlediska důsledků považovány za shodné.

ENVI je pro dočasné pozastavení systému obchodování s emisními povolenkami v letecké dopravě

Výbor ENVI 26. 2. 2013 [souhlasil](#) poměrem 50:0:8 se [záměrem](#) Komise (více v příspěvku „Komise je pro dočasné pozastavení systému obchodování s emisními povolenkami v letecké dopravě, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2012](#)) dočasně pozastavit systém obchodování s emisními povolenkami v letecké dopravě. K „zastavení hodin“ (tedy faktickému nevymáhání [směrnice č. 2003/87](#) ve znění [směrnice č. 2008/101](#)) je ENVI (stejně jako Komise) ochoten přistoupit do září 2013, kdy by se materií mělo znovu zabývat shromáždění ICAO. Krok by se měl dotknout výhradně jen letů z EU nebo do EU, pro vnitroučinní lety (ať je realizuje kdokoli) by se nemělo měnit nic. Zástupci ENVI a Rady by měli kompromis dojednat tak, aby byl v Úředním věstníku EU uveřejněn do 30. 4. 2013 (plénum EP o něm hodlá hlasovat ve dnech 15.–18. 4. 2013). V opačném případě údajně hrozí, že by Komise normu i přes deklarovanou benevolenci vymáhat musela. ENVI bude při jednáních s Radou krom jiného požadovat, aby výnosy ze znovuobnoveného systému plynuly na projekty zaměřené na boj s klimatickou změnou.

Komise chce zaměstnance lépe ochránit před chemikáliemi

Komise 26. 2. 2013 (po 2 kolech konzultací se zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců) [uvěřejnila](#) návrh mající zaměstnance lépe chránit před negativními účinky chemikálií, s nimiž mohou při práci přijít do styku. Formálně by mělo dojít k nahrazení směrnic [č. 92/58](#), [č. 92/85](#), [č. 94/33](#), [č. 98/24](#) a [č. 2004/37](#) a jejich „sladění“ s obsahem [nařízení č. 1272/2008](#) (které respektuje standardy OSN). Chemikálie by např. měly být náležitě štítkovány a vybaveny srozumitelnými piktogramy. O návrhu Komise bude spolurozhodovat Rada a EP.

Rada se dohodla na reformě společné rybářské politiky

27. 2. 2013 dospěli ministři členských států odpovědní za oblast rybolovu k dohodě týkající se navrhovaného nařízení o společné rybářské politice pro období po roce 2013. Podle [tiskové zprávy](#) Rady by reforma SRP měla cílit především na udržitelnost mořských zdrojů (z hlediska environmentálního, ekonomického i sociálního). Za tímto účelem by mělo být např. zakázáno (s jistými, přesně vymezenými výjimkami) zahazování již chycených ryb přes palubu z důvodu jejich malé velikosti, poškození či překročení stanovené kvóty. EU tak chce zamezit nadměrnému rybolovu a plýtvání. Cílem reformy by mělo být obnovení udržitelných stavů některých mořských ryb, přičemž v úvahu by v tomto případě měla být brána také konzultace s vědeckou komunitou a dále dlouhodobé zajištění stabilních, bezpečných a zdravých nezávadných dodávek mořských ryb evropským spotřebitelům. V neposlední řadě si reforma klade ambiciózní úkol zmírnit závislost sektoru na dotacích, vybudovanou za desetiletí fungování SRP, a naopak vytvořit v sektoru evropského rybolovu nové pracovní příležitosti v pobřežních oblastech.

Rada: Nezaměstnaní do 25 let musí dostat „garance“

Rada 28. 2. 2013 [podpořila](#) nelegislativní záměr Komise, aby členské státy mladým nezaměstnaným (za něž by měli být považováni absolventi do 25 let, ačkoli EP požadoval věk až 30 let) počínaje rokem 2014 „garantovaly“ do 4 měsíců práci nebo alespoň nabídku dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže (více v příspěvku „Komise chce, aby státy bojovaly s nezaměstnaností mladých“, Ve

zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#), a v příspěvku „EP: Nezaměstnaní do 30 let musí dostat „garance““, Ve zkratce..., [Monitoring leden 2013](#)). Komise spolu se zástupci EP daný krok Rady okamžitě [přivítala](#). Uvedená praxe se uplatňuje např. ve Finsku či v Rakousku. V letech 2014–2020 by na ni měla být v celé EU (resp. v regionech, kde míra nezaměstnanosti mladých přesahuje 25 %) vyhrazena suma až 6 mld. € (3 mld. € „nově“ a 3 mld. € z ESF), jak o tom rozhodla již Evropská rada ve dnech 7.–8. 2. 2013. Komise bude průběžně sledovat, jak členské státy její záměr naplňují.

Komise vydala pravidla, jak podpořit nárůst poptávky po energeticky účinných automobilech

Komise 28. 2. 2013 [vydala](#) zčásti závazná [pravidla](#) zaměřená na finanční podporu nákupu energeticky účinných vozidel (osobních automobilů, dodávek, autobusů, kamionů, motocyklů, tříkolek a čtyřkolek), mj. i kvůli již 5 let trvající krizi v odvětví automobilového průmyslu, který v EU zaměstnává na 12 mil. lidí. Členské státy by neměly diskriminovat vozidla dle země původu, neměly by porušovat pravidla týkající se státní podpory či zadávání veřejných zakázek, jmenovitě [směrnice č. 2009/33](#) a [č. 98/34](#). Respektování dalších principů (technologická neutralita, proporcionalita či odkaz na objem emisí CO₂) Komise pouze doporučuje.

EU dá 144 mil. € na nový výzkum vzácných onemocnění

Komise 28. 2. 2013, u příležitosti [dne boje proti vzácným nemocem](#), [oznámila](#) uvolnění dalších 144 mil. € na [26 výzkumných projektů](#) týkajících se právě vzácných onemocnění (takových, které má v průměru 1 člověk z 2 tis. obyvatel). Projekty by měly napomoci zkvalitnit život zhruba 30 mil. osob, které v EU vzácnými nemocemi trpí. Měly by se zaměřit na (1) hledání látek, které bude možno využít ke zdokonalení léčby; (2) zlepšení poznatků o vzniku a průběhu vzácných chorob; (3) zdokonalení diagnostiky; (4) zlepšení řízení léčby v nemocnicích a dalších zdravotnických zařízeních. Řada projektů by navíc měla být příspěvkem do Mezinárodního konsorcia pro výzkum vzácných onemocnění ([IRDiRC](#)). Celkově se počítá s tím, že Komise bude v následujících letech financovat na 100 projektů, na něž alokuje sumárních 500 mil. €

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénum EP ve dnech 4.–7. 2. 2013

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Philippa De Backera týkající se zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování (A7-0001/2013)	538	Cabrnoch, Češková, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	20	-	22	-
Zpráva Pervenche Berès týkající se hlavních směrů politik zaměstnanosti členských států (A7-0010/2013)	490	-	107	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	10	-
Zpráva Antonyi Parvanové týkající se průhlednosti opatření upravujících ceny humánních léčivých přípravků (A7-0015/2013)	559	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	54	-	78	-
Zpráva Ulrike Rodust týkající se společné rybařské politiky (A7-0008/2013)	502	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	137	-	27	-
Zpráva Miroslava Ouzkého týkající se hladiny akustického tlaku motorových vozidel (A7-0435/2012)	401	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	228	-	20	-
Zpráva Pata the Cope Gallaghery týkající se zachování rybolovných zdrojů (A7-0342/2012)	644	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	4	-	9	-
Zpráva Raffaella Baldassarreho týkající se sociální odpovědnosti podniků: řádné, transparentní a odpovědné obchodní chování a udržitelný růst (A7-0017/2013)	553	Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák,	41	Cabrnoch, Strejček, Zahradil	38	-
Zpráva Davida Casa týkající se společného systému daně z přidané hodnoty a mechanismu rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH (A7-0014/2013)	552	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	9	-	5	-

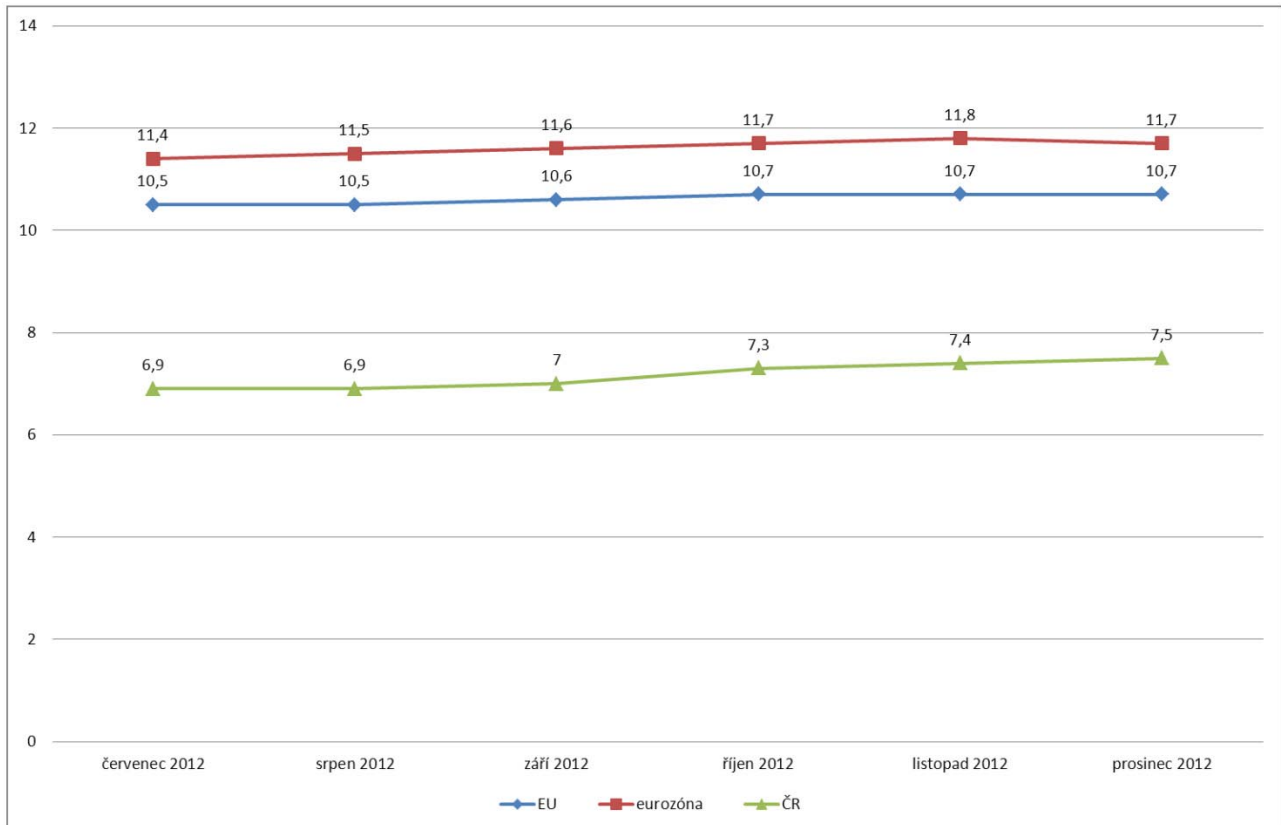
Zpráva Elisy Ferreiry týkající se evropského semestru pro koordinaci hospodářské politiky: roční analýza růstu za rok 2013 (A7-0032/2013)	329	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	271	-	13	-
Zpráva Veronici Lope Fontagné týkající se evropského semestru pro koordinaci hospodářské politiky: aspekty zaměstnanosti a sociální aspekty roční analýzy růstu za rok 2013 (A7-0024/2013)	483	-	101	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	20	-
Zpráva Andrease Schwaba týkající se správy jednotného trhu (A7-0019/2013)	527	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	30	-	31	-

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP.

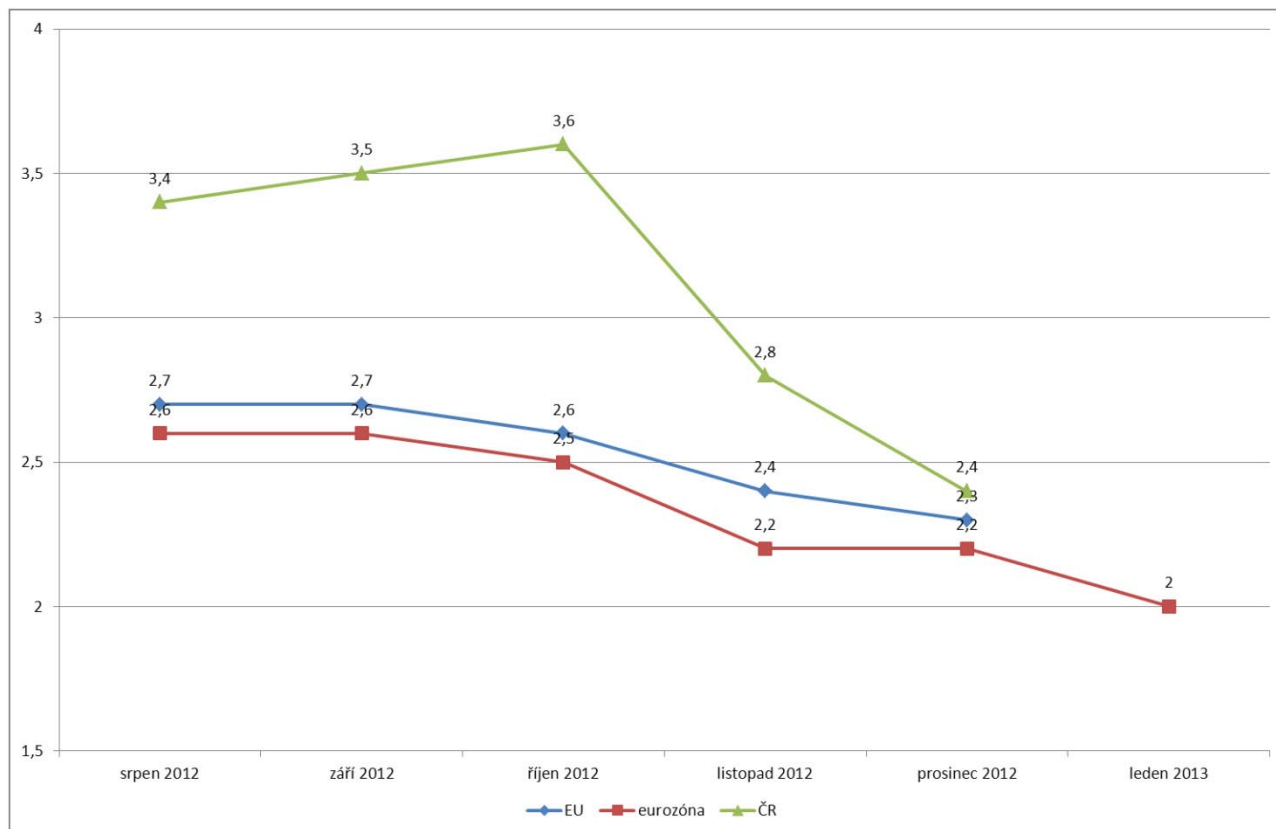
VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT

Vývoj míry nezaměstnanosti v EU, eurozóně a ČR (v %)

Zdroj: [Eurostat](#)

Vývoj meziroční míry inflace v EU, eurozóně a ČR (v %)

Zdroj: [Eurostat](#)

Energetická závislost EU-27 činila v roce 2011 54 %. Vzhledem k ekonomické a finanční krizi klesla spotřeba energie z 1 800 Mtoe v roce 2008 na 1 700 Mtoe v roce 2011, což je v měřeném období 2008–2011 pokles o 6 %. Energetická závislost EU-27 se od roku 2008 téměř nemění. Největšími spotřebiteli energie byly Německo, Francie, Velká Británie, Itálie a Španělsko, které spotřebovávají až 2/3 veškeré energie v EU. Na dovozu energie byly v roce 2011 nejméně závislé krom ČR (29%) také Estonsko (12%), Rumunsko (21%), Nizozemsko (30%), Polsko (34%) a Velká Británie (36%). Nejvíce energeticky závislými státy v EU jsou Malta (101%), Lucembursko (97%), Kypr (93%) a Irsko (89%).

↓ **HDP** v celé EU klesá. V posledním čtvrtletí 2012 kleslo HDP eurozóny (v porovnání s předchozím čtvrtletím) o 0,6%, v EU-27 o 0,5 %. V porovnání se stejným obdobím roku 2011 se jednalo o pokles o 0,9%, v případě EU-27 o 0,6% a v případě ČR o 1,7 %. V USA bylo v posledním čtvrtletí 2012 DPH na stejné úrovni, tedy +0,8 %. V porovnání s posledním čtvrtletím roku 2011 tam HDP vzrostlo o 1,5 %. Celkově za rok 2012 kleslo HDP eurozóny o 0,5%, v EU-27 o 0,3 %.

Poznámka

Přehled obsahuje statistické údaje Eurostat zveřejněné v únoru 2013.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V BŘEZNU 2013

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
<u>Přezkum tematické strategie EU o znečišťování ovzduší a souvisejících politikách</u>	Životní prostředí	4. 3. 2012
<u>Revize předpisů EU týkajících se koordinace dávek dlouhodobé péče a dávek v nezaměstnanosti</u>	Zaměstnanost a sociální věci	5. 3. 2013
<u>Ochrana know-how v podnicích a ve výzkumu</u>	Vnitřní trh	8. 3. 2013
<u>Předpoklady vzniku plánovacích a informačních služeb pro multimodální cestování v Evropě</u>	Doprava	12. 3. 2013
<u>Humanitární pomoc EU: Splňuje svůj účel?</u>	Zaměstnanost a sociální věci	15. 3. 2013
<u>Sdělení o energetických technologiích a inovacích</u>	Energetika	15. 3. 2013
<u>Pravidla státní podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví</u>	Zemědělství	20. 3. 2013
<u>Nekonvenční fosilní paliva (např. plyn z břidlic) v Evropě</u>	Životní prostředí	23. 3. 2013
<u>Občanskoprávní vymáhání práv duševního vlastnictví: účinnost řízení a dostupnost opatření</u>	Vnitřní trh	30. 3. 2013
<u>Revize směrnice č. 97/68 o emisích z motorů nesilničních pojízdných strojů</u>	Vnitřní trh	8. 4. 2013
<u>Přezkum evropské politiky v oblasti ekologického zemědělství</u>	Zemědělství	10. 4. 2013
<u>Přeshraniční přemístění sídla společnosti</u>	Vnitřní trh	16. 4. 2013
<u>Přezkum režimů SZP pro poskytování zemědělských produktů dětem ve školách</u>	Zemědělství	22. 4. 2013
<u>Zelená kniha o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v Evropě v dodavatelském řetězci v oblasti potravinového a nepotravinového zboží</u>	Vnitřní trh	30. 4. 2013
<u>Osvědčení o výjimce z povinných lodivodských služeb v EU</u>	Doprava	9. 5. 2013
<u>Evropský kodex daňového poplatníka</u>	Daně	17. 5. 2013
<u>Použití evropského daňového identifikačního čísla (DIČ)</u>	Daně	17. 5. 2013
<u>Revize pravidel pro posouzení licenčních dohod o převodu technologií</u>	Vnitřní trh	17. 5. 2013
<u>Revize právního rámce EU týkajícího se inspekcí v oblasti ochrany životního prostředí</u>	Životní prostředí	26. 5. 2013

Poznámky

1. Nově otevřené konzultace jsou podbarveny.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA BŘEZEN 2013

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
				1
				Rada COREPER I
4	5	6	7	8
Rada Eurozóna	Rada ECOFIN	Rada COREPER II COREPER I	Rada JHA	Rada JHA COREPER I
EP AFET, BUDG			EP DROI, FEMM, SEDE	
11	12	13	14	15
Rada FAC GAC TTE		Rada COREPER I	Rada Evropská rada	Rada Evropská rada
EP Plénum ECON	EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum AFET	
18	19	20	21	22
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada COREPER II COREPER I	Rada ENVIRONMENT COREPER II	Rada COREPER I
EP AFCO, AGRI, CONT, CRIM. DEVE, ITRE, JURI. REGI, TRAN	EP AFCO, AGRI, CONT, CRIM, DEVE, DROI, FEMM, ITRE, JURI, REGI, SEDE, TRAN	EP AFET, BUDG, CULT, ECON, EMPL, ENVI, FEMM, IMCO, INTA, LIBE, PECH, PETI	EP AFET, BUDG, ECON, EMPL, ENVI, IMCO, INTA, LIBE, PECH	
25	26	27	28	29
		Rada COREPER II COREPER I		
EP AGRI	EP BUDG, ECON, ENVI			

SEZNAM ZKRATEK

ACCA	Association of Chartered Certified Accountants (Asociace certifikovaných účetních)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
AKT	Afrika, Karibik, Pacifik
ALDE	Group of the Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CCBE	Conseil des barreaux européens (Rada evropských advokátních komor)
CCCTB	Common Consolidated Corporate Tax Base (společný konsolidovaný základ daně právnických osob)
CEEP	European Centre of Employers and Enterprises (Evropské centrum zaměstnavatelů a podniků)
CEF	Connecting Europe Facility (Nástroj pro propojení Evropy)
CEFIC	European Chemical Industry Council (Rada evropského chemického průmyslu)
CO ₂	oxid uhličitý
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
CRD	Capital Requirements Directive (směrnice o kapitálových požadavcích)
ČR	Česká republika
dB	decibel
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DNA	deoxyribonucleic acid (kyselina deoxyribonukleová)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
EC	European Community (Evropské společenství)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
ECR	European Conservatives and Reformists Group (Skupina Evropských konzervativců a reformistů)
EDPS	European Data Protection Supervisor (Evropského úřadu na ochranu dat)
EEC	European Economic Community (Evropské hospodářské společenství)
EES	Entry/Exit System (systém vstupu/výstupu)
EFPIA	European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (Evropská federace farmaceutického průmyslu a asociací)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
ECHA	European Chemicals Agency (Evropská agentura pro chemické látky)
EK	Evropská komise
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)

EP	Evropský parlament
EPHA	European Public Health Alliance (Evropská aliance pro veřejné zdraví)
EPP	Group of the European People's Party (Christian Democrats) (Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů))
ER	Evropská rada
ERF	Evropský rozvojový fond
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
ESF	Evropský sociální fond
ESM	European Stability Mechanism (Evropský stabilizační mechanismus)
ETNO	European Telecommunications Network Operators' Association (Evropská asociace telekomunikačních operátorů)
EU	Evropská unie
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FICOD	Financial Conglomerates Directive (směrnice o finančních konglomerátech)
FIFA	Fédération Internationale de Football Association (Mezinárodní federace fotbalových asociací)
FP	finanční perspektiva
FTA	Free Trade Area (zóna volného obchodu)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
Greens/EFA	Group of the Greens/European Free Alliance (Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance)
HDP	hrubý domácí produkt
HMU	hospodářská a měnová unie
HND	hrubý národní důchod
ICAO	International Civil Aviation Organization (Mezinárodní organizace pro civilní letectví)
ICSMS	Information and Communication System on Market Surveillance (Informační a komunikační systém pro tržní dohled)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
IRDIRC	International Rare Disease Research Consortium (Mezinárodní konsorcium pro výzkum vzácných onemocnění)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LFA	Less Favoured Area (znevýhodněná oblast)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
MMF	Mezinárodní měnový fond
Mtoe	Million Tons of Oil Equivalent (milion tun ropného ekvivalentu)
NIS	Network Information Security (bezpečnost sítí a informací)
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OSN	Organizace spojených národů
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical Substances (registre, hodnocení, povolování a omezování chemických látek)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
RTP	Registered Traveller Programme (program registrovaných cestujících)
S&D	Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament (Skupina Pokroková aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu)

SAPS	Single Area Payment Scheme (systém jednotné platby na plochu)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SIFIs	systemically important financial institutions (systémově významné finanční instituce)
SNS	Společenství nezávislých států
SPS	Single Payment Scheme (systém jednotné platby)
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
SVHC	substances of very high concern (látky vzbuzující mimořádné obavy)
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
SZP	společná zemědělská politika
T&E	European Federation for Transport and Environment (Evropská federace pro dopravu a životní prostředí)
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
UEAMPE	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
USD	United States dollar (americký dolar)
WTO	World Trade Organisation (Světová obchodní organizace)

SLOVNÍČEK

acquis Společenství

Společná práva a závazky všech členských států v rámci EU. Acquis sestává mj. z obsahu, principů a politických cílů smluv, legislativy přijaté při jejich aplikaci, z deklarací a rezolucí EU nebo mezinárodních smluv, jež EU uzavřela (popř. smluv uzavřených mezi členskými státy EU v oblasti jejich aktivit).

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Basilejský výbor pro bankovní dohled

Výbor vzniklý v roce 1974 při Bance pro mezinárodní platby. Vytváří standardy a doporučení pro bankovní dohled a zaměřuje na zlepšení spolupráce a pravidelné výměny informací v oblasti bankovního dohledu.

britský rabat

Sleva z odvodů do rozpočtu EU pro Velkou Británii. Velká Británie ji získala na základě výsledku summitu ve Fontainebleau v roce 1984 v důsledku narůstajícího příspěvku do rozpočtu, který byl v té době neadekvátní výši britského hrubého domácího produktu. Výsledkem summitu ve Fontainebleau byla dohoda, která zajišťuje návrat 66 % britského příspěvku zpět ve formě strukturální pomoci.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

deriváty

Komplexní finanční instrumenty, jejichž hodnota je odvozena od hodnoty tzv. bazického instrumentu (cenný papír, komodita ap.). Mají termínovaný charakter (dochází ke zpoždění mezi sjednáním obchodu a jeho plněním) a jsou využívány např. k zajištění před budoucím růstem či poklesem ceny bazického instrumentu.

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

eurobond

Mezinárodní dluhopis emitovaný v zahraničí v jiné měně, než je měna státu nebo trhu, kde je obchodován. V kontextu evropské dluhové krize se jedná o společný evropský dluhopis.

evropská politika sousedství

Těž evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

hedgeové/zajišťovací fondy

Fondy, které se proti nepříznivému vývoji na kapitálových (akciových) trzích zajišťují tím, že nákup cenného papíru vyrovnávají současným prodejem jiného aktiva. Hedgeové fondy jsou považovány za rizikové, vyžadují relativně vysokou vstupní investici a zpravidla nejsou regulovány.

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62%) (viz také „Rada“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna, aby byla v letech 2010–2012 znovu zpřísněna (zejm. tzv. six packem a two packem).

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho křeace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejbližší občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn (maastrichtskou) Smlouvou o EU.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem. Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

ratingová agentura

Organizace zaměřující se na vyhodnocování platební schopnosti tržních subjektů nebo států, u nichž označuje ocenění kredibility („úvěruschopnosti“) na zahraničních trzích. Mezi nejznámější ratingové agentury patří Standard & Poor's, Moody's a Fitch-IBCA. Hodnocení se promítá v tzv. ratingu, jenž je na škále nejlepší–nejhorší označován začátečními písmeny abecedy: AAA/D (Standard & Poor's) nebo Aaa/C (Moody's).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

Schengenské dohody

Souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty: Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z roku 1985 a Schengenskou prováděcí úmluvu z roku 1990.

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

system obchodování s emisními povolenkami

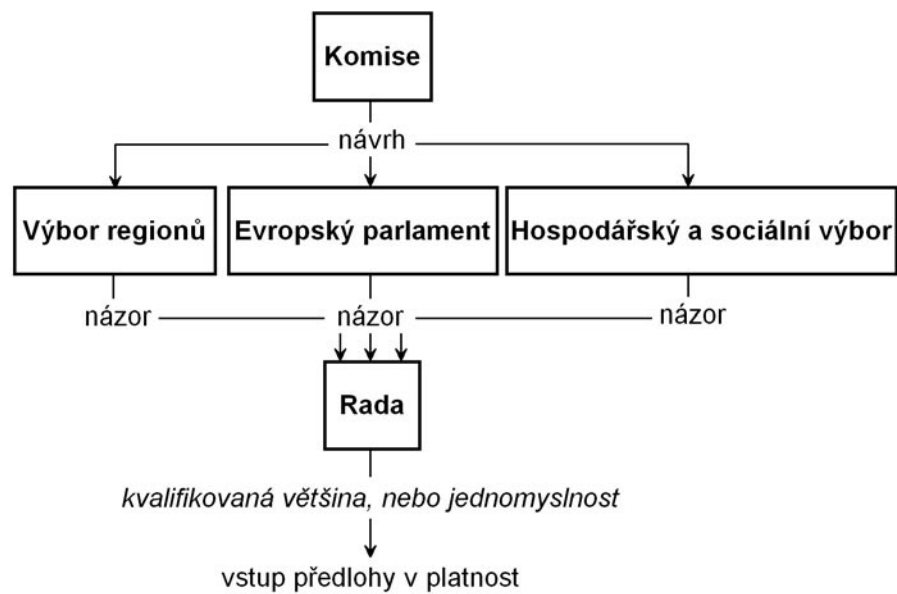
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přecherpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jenž má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

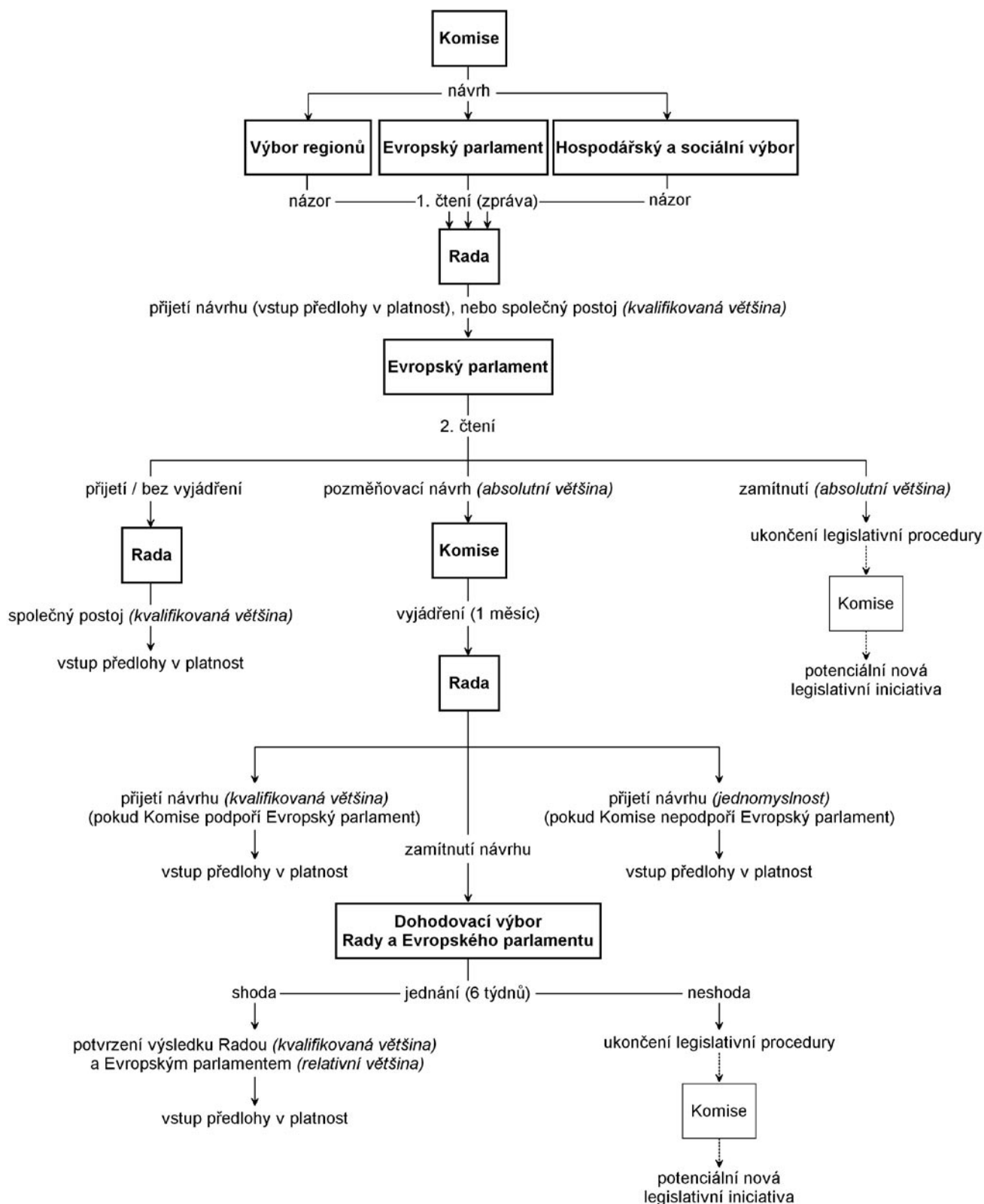
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.